

(ભારતિય રાજપત્રમાં પ્રકાશીત કરવા હેતુ, અસાધારણ, ભાગ - II, કલમ 3, પેટા-કલમ (ii) તારીખ _____ એપ્રિલ, ૨૦૧૦)

ભારત સરકાર
પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય

નવી દિલ્લી, _____ એપ્રિલ, ૨૦૧૦

એસ. ઓ. _____ (ઈ). ભારત સરકાર તેના નોટિફિકેશન નં. એસ. ઓ. ૧૧૪ (ઈ), તારીખ ૧૯, ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૧ (હવે પછી સદર નોટિફિકેશન તરીકે ઓળખાશે), હેઠળ કાંઠા વિસ્તાર નિયમનની ઘોષણા કરી અને સદર વિસ્તારોના રંક્ષણ હેતુ અમુક ઉદ્યોગોની સ્થાપના અને વિસ્તરણ, પ્રક્રીયા અને પધ્ધતિઓ પર પાબંધી લાદવામાં આવી ;

અને, માનનીય વડી અદાલતનાં તારીખ ૧૯મી એપ્રિલ, ૧૯૯૩ના રીટ પીટીશન નં. ૬૬૪/૧૯૯૩ના હુકમ દ્વારા ભારત સરકાર અને કાંઠા વિસ્તાર ધરાવતા રાજ્યોને જણાવેલ કે 'ભારતમાં ૬૦૦૦ કિ.મી. લાંબો દરિયા કાંઠાનો વિસ્તાર આવેલ છે. કાંઠા વિસ્તાર ધરાવતા રાજ્યો અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સરકારોની ફરજ છે કે બંને નોટિફિકેશનનુ પાલન અને અમલ થાય';

અને, માનનીય વડી અદાલતના હુકમનામાનાં પાલન હેતુ, કાંઠા વિસ્તાર ધરાવતા રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સરકારોએ, કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના બનાવી લિધી છે અને જેને શરતો અને સુધારાઓ સાથે તારીખ ૨૭મી સપ્ટેમ્બરના રોજ મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

અને, સદર નોટિફિકેશનને , સમય સમય પર, સદર નોટિફિકેશનના પાયાના હેતુ સાથે સુસંગત, વિવિધ કમિટીઓ, ન્યાયતંત્રની ઘોષણાઓ, રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્ર સરકારના મંત્રાલયો અને વિભાગોની, અને સામાન્ય વ્યક્તિની રજુઆતોને ધ્યાને લઈ સુધારવા આવેલ છે;

અને, પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયથી કેન્દ્ર સરકારે કાંઠા વિસ્તારના વિકાસ અને સદર વિસ્તારની સંપદાઓના સરક્ષણ હેતુ સદર નોટિફિકેશનના અસકારક અમલીકરણમાં સતત આવેલ મુશ્કેલીઓને ધ્યાને રાખતા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપણના પુર્વ સ્થાપિત વૈજ્ઞાનિક નિયમો સાથે સુસંગત કાંઠા વિસ્તાર નિયમનની રૂપરેખા તૈયાર કરવા એમ.એસ. સ્વામીનાથનનાં પ્રમુખપદના નેજા હેઠળ પર્યાવરણના કાયદા, જળચર જૈવિક વિવિધતા, જળચર ભુમંડળ, પર્યાવરણ અર્થશાસ્ત્ર, સામાજિક-આર્થિક, રીમોટ સેન્સીંગ, કાંઠા વિસ્તાર ઈજનેર, શહેરી વિકાસ અને જળ મત્સ્યકરણના નિષ્ણાતોને લઈ, સદર નોટિફિકેશનનુ પહેલાની કમિટીની ભળામણો, ન્યાયતંત્રની ઘોષણાઓ, હિતધારકોની રજુઆતો, અને જો જરૂરી જણાય

તો યોગ્ય સુઝાવો આપવાના હેતુને ધ્યાને રાખી ઉદ્ધાનપુર્વ ફેરતપાસ(જેમા તેના બધાજ સુધારાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે) કરવા નિષ્ણાત કમિટીની રચના કરેલ.

અને, ઉપરોક્ત જ્ઞાવેલ કમિટીએ તારીખ ૧૪મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૫એ પોતાનો રીપોર્ટ પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયથી કેન્દ્ર સરકારને સુપ્રત કરેલ જેમા હાલના રેગ્યુલેશન અને સંસ્થાકિય માળખાને વધુ મજબુત બનાવવા અને સંરક્ષણ પ્રક્રીયામાં રહેલ ખાલી જગ્યાને ભરી અને કાંઠા વિસ્તારની જનસખ્યા અને માળખાને ઉગ્ર હવામાન અને ભુરથલીય ઘટનાઓથી રક્ષણ આપી અને દ્વિપો પર રહેતી વસ્તીની રોજની બાહેધરીને વધુ મજબુત બનાવી, કાંઠા વિસ્તારની સજીવ અને નિર્જીવ સમ્પદામાં વૃદ્ધિ કરી દરિયાઈ સંમ્પદા ના વ્યવસ્થાપનમાં સુધારો લાવવાની મુખ્ય ભલામણો હતી;

અને, પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયથી કેન્દ્ર સરકારે પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ (૧૯૮૬નો ૨૬મો)ના પેટા-કલમ (૧) અને કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨)ના કલોઝ (V) હેઠળ તારીખ ૨૨મી જુલાઈ, ૨૦૦૮ના નં. એસ. ઓ. ૧૦૬૧(ઈ)થી ડ્રાફ્ટ નોટિફિકેશન બહાર પાડયુ હતુ જેમા તેનાથી અસર પામતા લોકો પાસેથી સુઝાવો અને વાંધાઓને રજુ કરવા આમત્રીત કરાયેલ.

અને, પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયથી કેન્દ્ર સરકારે ડ્રાફ્ટ નોટિફિકેશન સંબધી ઘણી મોટી સંખ્યામાં સુઝાવો અને વાંધાઓ મેળવેલ જેમનો પ્રો. એમ.એસ. સ્વામીનાથનના પ્રમુખપદના નેજા હેઠળની નિષ્ણાત કમિટીએ પરિક્ષણ કરેલ.

અને, પ્રો. એમ.એસ. સ્વામીનાથનના પ્રમુખપદના નેજા હેઠળની નિષ્ણાત કમિટીએ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નોટિફિકેશન, ૨૦૦૮ના અનુસંધાનમાં મેળવેલ ટિકા ટિપ્પણીઓનો ઉદ્ધાનપુર્વક પરિક્ષણ અને હિતધારકો સાથે વિચાર વિમર્શ કરી પોતાનો રીપોર્ટ ‘ફાઈનલ ફટીયર’ તારીખ ૧૬મી જુલાઈ, ૨૦૦૯નારોજ સુપ્રત કરેલ. સદર રીપોર્ટમાં એવી ભલામણ કરવામાં આવી કે ડ્રાફ્ટ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નોટિફિકેશન, ૨૦૦૮ને પડતુ મુકવામાં આવે અને કાંઠા વિસ્તાર નિયમન નોટિફિકેશ, ૧૯૯૧ને વધુ મજબુત કરવામાં આવે. પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયે સદર ભલામણનો સિવકાર કરી ડ્રાફ્ટ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપણ નોટિફિકેશનને પડતી મુકી.

અને, નિષ્ણાત કમિટીએ વધુમાં નોંધયુ કે, ભારતિય કાંઠા વિસ્તાર આજે બેવડી રીતે ભયગ્રસ્ત છે. એક બાજુ, ઔદ્યોગીક અને શહેરી વિકાસનુ અભુતપુર્વ દબાણ છે; બિજી બાજુ, તે હવામાનમાં વધુ તીવ્ર સમુદ્દી તુફાનો અને લહેરો જેના ફળસ્વરૂપ દરિયાઈ સપાટીમા વધારો જેવા બદલાવના કારણે થતી ક્ષતીઓથી ભયભીત છે. આવા વિસ્તારમાં રહેતા લોકો અને કિનારા વિસ્તારના સંરક્ષણ માટે વધારે ચોકસાઈ અને સાવચેતીની જરૂર છે. એ વાત બિલકુલ સ્પષ્ટ છે કે કાંઠા વિસ્તારમાં માછીમાર પ્રજા રહે છે. દુખની વાત છે કે આ પ્રજા પણ બેવડા ખતરામાં છે - એક બાજુ સંરક્ષણ અને બિજી બાજુ વિકાસ. કાંઠા વિસ્તારના નિયમન માટેની ભવિષ્યની નિતીઓમાં આવા વલણમાં પરિવર્તન લાવવુ પડશે અને ભયગ્રસ્ત

ઈકોસિસ્ટમના રક્ષણ અને બચાવ અને ત્યા વસતા લોકોની રોજગારીની બાહેધરી અપાય તેવા રસ્તાઓ સોધવા પડશે. આ એક ચુનોતી છે. વધુમાં, કમિટીએ દેશમાં કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપનને વધુ મજબુત બનાવવાના ઘણા રસ્તાઓ સુઝાવ્યા છે.

અને, રાષ્ટ્ર સરકાર, ઉપરોક્ત રીપોર્ટની ભળામણોનુ સચોટપણે નિરિક્ષણ કરી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૯ થી માર્ચ ૨૦૧૦ સુધી માઈમાર સમાજ, સ્થાનીક લોકો, અને બિન સરકારી સસ્થાઓ સાથે વિચાર વિમર્શ કર્યા. સહર વિચાર વિમર્શની પ્રકીયા સેન્ટર ફોર એન્વાયરમેન્ટ એજ્યુકેશન ધ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ, જેને હાથ ધરાયેલ વિચાર વિમર્શની રીપોર્ટ તારીખ ૨૫મી માર્ચ, ૨૦૧૦ના રોજ રજુ કરી.

અને, કેન્દ્ર સરકારે, એમ.એસ. સ્વામીનાથનના રીપોર્ટ અને સી.ઈ.ઈ ધ્વારા રજુ કરાયેલ દરિયા કિનારાના અમુક વિસ્તારને તેની જનસખ્યાના દબાણ, ભૌગોલીક અને જૈવિક અદ્ધિતિયતાને ધ્યાને લઈ ખાસ સવલતો આપવા જણાવતી રીપોર્ટને સિવકારી.

અને, કેન્દ્ર સરકાર ઉપરોક્ત યર્ચા વિચારણાની પ્રકીયા અને પ્રો. એમ.એસ. સ્વામીનાથનના તારીખ ૧૬મી જુલાઈના રીપોર્ટને ધ્યાનમાં લઈ પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ (૧૯૮૬નુ ૨૯મુ)ની પેટા-કલમ (૧) અને કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨)ના કલોઝ (V)ના નિયમ પના પેટા નિયમ (૩)ને સાથે વંચાણે લેતા ના હેઠળ નિચે મુજબની પ્રસ્તાવના મુકે છે, કે પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય થકી કેન્દ્ર સરકાર તેના તારીખ ૧૯મી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૧નાં નબરં. એસ. ઓ.૧૧૪(ઈ)ના નોટિફિકેશન કે જે દેશના કાંઠા વિસ્તારના સંરક્ષણ અને બચાવ સાથે સંબધ ધરાવતુ હોય ને ઉપરી ગણી અને કાંઠા વિસ્તાર નિયમન નોટિફિકેશન, ૧૯૯૧, એસ. ઓ. નં. ૧૧૪(ઈ) તારીખ ૧૯.૨.૧૯૯૧ને ઉપરી ગણી, સહર ઉપરી ગણાયાના પહેલા આચરાયેલ કૃત્ય યા કોઈ પણ ગફલતને બાદ કરે છે, અને તેને અસર પામતા લોકો માટે જાહેર કરે છે; અને તે બાબતની નોટિસ આપવામાં આવે છે કે કેન્દ્ર સરકાર સહર સહર ડ્રાફ્ટ નોટિસને રાજ્યત્રમાં પ્રકાશીત થયાના દિવસથી સાઠ દિવસ પુરા થયા પછી ધ્યાને લેશે;

અને, કોઈ પણ વ્યક્તિ જે સહર ડ્રાફ્ટ પ્રપોઝલના અનુસંધાનમાં કોઈ સુઝાવો અથવા વાંધાઓ આપવા માંગતો હોય તે લેખીતમા ઉપરોક્ત નિર્દિષ્ટ સમય સીમામાં સચિવ, પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય, પર્યાવરણ ભવન, સી.જી.ઓ. કોમ્પલેક્ષ, નવી દિલ્લી - ૧૧૦૦૦૩, અથવા ઈ-મેલ secy@menf.nic.in પર મોકલી શકે છે.

ડ્રાફ્ટ પ્રપોઝલ

કાંઠા વિસ્તાર નિયમન (સી.આર.એડ), ૨૦૧૦

પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ (૧૯૮૬નુ ૨૯મુ)ના પેટા-કલમ (૧) અને કલમ ૩ના પેટા-કલમ (૨)નુ કલોઝ (V) હેઠળની હુકુમતના નેજા હેઠળ કેન્દ્ર સરકાર, સ્થાનીક લોકોના રોજગાર બાહેધરી, સરક્ષણને મહત્વ અને કાંઠા વિસ્તારના

ભયાવ, તેના અદ્વિતિય પર્યાવરણ અને જળ પ્રદેશ, અને કાંઠા વિસ્તારના કુદરતી ભય, વૈશ્વિક ગર્મીના કારણે દરિયાઈ સપાટીમાં વધારોને ધ્યાનમાં રાખી વૈજ્ઞાનિક નિયમો પર આધારિત વિકાસને નજરમાં રાખી, આથી, ઘોષણા કરે છે કે, દેશનો કાંઠા વિસ્તાર અને ભૌગોલીક જળ સીમા સુધી જળ પ્રદેશ જેમા અંદમાન નિકોબાર દ્વિપ સમુહ અને લક્ષ્યાદ્વિપ અને તેમના ફરતેની જળ સીમાનો સમાવેશ નથી થતો, કાંઠા નિયમન વિસ્તાર (સી.આર/એડ.) તરીકે ઓળખાશે અને હેઝાર્ડસ સબસ્ટેન્સીસ (હેન્ડલીંગ, મેનેજમેન્ટ એન્ડ ટ્રાન્સ બાઉન્ડરી મુવમેન્ટ) રૂલ્સ, ૨૦૦૯ હેઠળ પ્રતિબંધિત ઉદ્યોગની સ્થાપના અથવા વિસ્તરણ, ભયજનક વસ્તુઓને લગતી પ્રક્રીયાઓ, પ્રદ્યતીઓ, અને ઉત્પાદન અથવા જળવણી અથવા સંગ્રહ અથવા નિકાલના કાર્યોને સહર વિસ્તારમાં પ્રતિબંધિત કરે છે.

માટે હવે પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) રૂલ્સ, ૧૯૮૬ ના રૂલ પના પેટા-રૂલ (૩)ના કલોઝ (ડી)ની હુકુનતના નેજા હેઠળ,-

૨. કેન્દ્ર સરકાર આથી ઘોષણા કરે છે કે નિચે દર્શાવેલ વિસ્તારો સી.આર.એડ ગણાશે અને સહર નોટિફિકેશનની તારીખથી સી.આર.એડ. વિસ્તારમાં ઉદ્યોગોનુ વિસ્તરણ, પ્રક્રીયાઓ, પદ્યતીઓ વિગેરે ઉપર તેપ્રમાણે પાબંધી મુકે છે:-

- (i) દરિયા કિનારેની મોટી ભરતીની સીમાથી જમીન તરફનો ૫૦૦ મી.નો જમીનનો ભાગ.
- (ii) ભરતી પ્રભાવિત જળ સ્ત્રોતો કે જે દરિયા સાથે જોડાયેલ છેના કિનારાથી જમીન તરફ મોટી ભરતીની સીમાથી ૧૦૦ મી. સુધી સી.આર.એડ વિસ્તાર રહેશે. ભરતીથી પ્રભાવિત જળ સ્ત્રોત એટલે કે દુરિયાના મોજથી પ્રભાવિત જળ પ્રદેશ. આવા ભરતી પ્રભાવિત જળ પ્રદેશના કિનારાથી કેટલા અંતરે વિકાસલક્ષી કાર્ય માટે પરવાનગી મળશે એ જ્યા સુધી ભરતીના પાણી પહોંચે છે ઉપર આધાર રાખશે, જેને વર્ષના સહુથી સુકા સમયે હજારના ૫ માં ભાગે ભેગી થયેલ ખારાશ/મિહુના આધારે મપાશે અને અંતરને જ્યા સુધી ભરતીના પાણી પહોંચેને સ્પષ્ટ રીતે તારવી અને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનાઓમાં નોંધશે.

(ભરતી પ્રભાવિત જળ વિસ્તાર એટલે દરિયા, અખાત, દરિયામાં મળતુ નદીનુ મુખ, કિલો, સ્થીર જળ (બેકવોટર), દરિયાથી પૃથક પડેલુ ખારા પાણીનુ સરોવર વિગેરે.)

- (iii) જમીનનો વિસ્તાર જે ભય સીમા અને મોટી ભરતીની સીમાથી ૫૦૦ મી.ની વચ્ચે પડે છે. ભય સીમા એટલે પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય દ્વારા ભરતી, મોજ, અને દરિયા સપાટીમાં વધારો અને દરિયા કિનારામાં ફેરફારોને ધ્યાને લઈ સર્વે ઓફ ઈન્ડીયા થકી દોરાયેલ સીમા.

- (iv) મોટી ભરતીની સીમા અને નાની ભરતીની સીમાની વચ્ચે પડતો વિસ્તાર જેને આંતર ભરતી વિસ્તાર કહેવાશે.
- (v) દરિયાના અનુસંધાનમા ભોગોલીક જળ સીમા (૧૨ નોટીકલ માઈલ્સ) અને નાની ભરતીની સીમાની વચ્ચેનો વિસ્તાર અને ભરતી પ્રભાવિત જળ વિસ્તારના અનુસંધાનમા નાની ભરતીની સીમાથી નાની ભરતીની સીમાની વચ્ચે સ્થિત વિસ્તાર.

૨.૧ આ નોટિફિકેશનના કાર્ય હેતુ, મોટી ભરતીની સીમા એટલે વંસતમાં આવતી ભરતીઓમાથી મોટામાં મોટી ભરતીનુ પાણી પહોંચે એવી જમીન ઉપરની સીમા. મોટી ભરતીની સીમા સંમગ્ર દેશમાં સીમાંકન અધિકારી અથવા અધિકારીઆ કે જેમને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા એનેક્ષર-૧ માં અપાયેલ નિયમોને આધિન સત્તા આપશે દ્વારા દોરવામાં આવશે.

૩. સી.આર.એડ હેઠળ પ્રતિબંધીત પ્રવૃત્તિઓ :-

૩.૧ નિચે પ્રમાણેની પ્રવૃત્તિઓ પ્રતિબંધીત ગણાશે :

(૧) નવા ઉદ્યોગોનુ સ્થાપન, વિસ્તરણ સિવાય કે :

એ) જે સીધી રીતે કિનારા સાથે જોડાયેલ હોય અથવા કિનારાની સુવિધા ઉપર આધારિત હોય;

બી) પરમાણુ શક્તિ વિભાગના પ્રોજેક્ટ હોય;

સી) સૂચના પ્રોદ્યોગીકીના ક્ષેત્રમાં પ્રદુશન રહિત ઉદ્યોગો અને બિજા સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોનમાં સી.આર.એડમાં સર્વીસ આધારિત ઉદ્યોગો;

ડી) બિન - પારંપરિક માંધ્યમથી ઊર્જા ઉત્પાદનની સુવીધાઓ, અને સી.આર.એડ.૧(૧)નાં વિસ્તારમાં ન આવતા હોય તેવા ખારાશ દુર કરવાના એકમો ;

ઈ) નવી મુખઈના કાંઠા વિસ્તારના પર્યાવરણને નુકશાન ન થાય તે માટે પર્યાવરણ સંરક્ષણના પુરતા પગલા લઈ વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ કરી ગ્રીન ફીલ્ડ એરપોર્ટની રચના.

(ii) તેલનુ ઉત્પાદન અથવા સંગ્રહ અથવા મંત્રાલયનાં તારીખ ૨૮મી જુલાઈ, ૧૯૮૯ નંબર એસ. ઓ.૫૯૪(ઈ), તારીખ ૨૭.૧૧.૧૯૮૯ નં. એસ.ઓ.૯૬૬(ઈ) અને તારીખ ૫મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૯ જી

.એસ. આર. ૧૦૩૭ (ઈ)ના નોટિફિકેશનમા જણાવ્યા મુજબ ભયજનક વસ્તુ (હેઝાર્ડસ સબસ્ટેન્સનો) નિકાલ. સિવાય કે,-

- એ) વહાણથી પોર્ટ, ટર્મીનલ અને રિફાઈનરી સુધી ભયજનક વસ્તુની હેરફેર ;
- બી) આ નોટિફિકેશનના એનેક્ષર II માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે પેટ્રોલિયમ પેદાસના પદાર્થો અને લિક્વીડાઈડ નેચરલ ગેસને ને મેળવવુ અને સંગ્રહ કરવા માટે સુવિધાઓ અને એવા વિસ્તાર જે સી.આર.એડ I(i) હેઠળ ન આવતા હોય માં લિક્વીડાઈડ નેચરલ ગેસને ફરી ગેસ સ્વરૂપમાં પરિવર્તિત કરવાની સુવિધા સિવાય કે ત્યા પેટ્રોલીયમ અને નેચરલ ગેસ મંત્રાલય હેઠળના ઓઈલ ઈન્ડસ્ટ્રી સેફ્ટી ડાઈરેક્ટોરેટ દ્વારા પ્રકાશીત સુરક્ષા નિયમ સંબંધી માર્ગદર્શન અને પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય દ્વારા પ્રકાશીત માર્ગદર્શનનુ પાલન થાય અને ભારત સરકાર દ્વારા જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલયના નેજા હેઠળ દર્શાવેલ પર્યાવરણ સુધાર અને ફેરસ્થાપનાના પગલા અને શરતોનુ અમલીકરન થાય.

સિવાય કે એમોનિયા, ફોસફોરીક એસીડ, સલ્ફર, સલ્ફ્યુરીક એસીડ, નાઈટ્રીક એસીડ વિગેરે ફર્ટીલાઈઝર બનાવવા માટેના કાચા માલને મેળવવા અને સંગ્રહ કરવાની સુવિધા માટે એવા વિસ્તાર કે જે સી.આર.એડ I(i) ના વર્ગમાં ન પડતુ હોય.

- (iii) ફિશ પ્રોસેસીંગ માટે એકમોનો નિર્માણ અને વિસ્તરણ જેમા વેરહાઉસીંગ નો સમાવેશ થાય છે.(જેમા હેયરી અને કુદરતી રીતે માછલી સુકવવુ શામેલ નથી), જેમા હાલમાં ઉપસ્થિત ફિશ પ્રોસેસીંગ એકમો વધારેના ઉપકરણો અને પ્રદુશન નિયંત્રણના અમલીકરણ હેતુ ૨૫% વધારાનો પ્લીન્થ એરીયા વાપરી શકે છે, જેને ફ્લોર સ્પેસ ઈન્ડેક્સ/ફ્લોર એરીયા રેશીયો લાગુ પડશે, અને તે વધારો હાલના એકમની જગ્યાએથી દરિયાની તરફ ન હોવો જોઈએ અને તેના માટે સ્ટેટ પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ અથવા પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ કમિટી પાસેથી મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.

(iv) કચરો અને પ્રવાહીના નિકાલ માટે પધ્ધતી અથવા એકમોની સ્થાપના સિવાય કે ;-

એ) વોટર (પ્રિવેન્શન અને કન્ટ્રોલ ઓફ પોલ્યુશન) એક્ટ, ૧૯૭૪ (૧૯૭૪નો ૬થો) હેઠળ મંજૂરી મેળવેલ પ્રક્રિયા કરેલ પ્રવાહીને પાણીમા છોડવુ.

બી) તુફાનના પાણીના નાળા;

સી) સી.આર.એડ વિસ્તારમાં સી.આર.એડ 1 માં ન આવતા હોય એવા વિસ્તારની હોટલો અને બિય રિસોર્ટના ફળસ્વરૂપ ઉત્પન્ન થતા કચરા અને પ્રવાહી પર પ્રક્રિયા અને પ્રક્રિયા કરેલ કચરા અને પ્રવાહીનો નિકાલ.

(v) ઉદ્યોગો, શહેરો અથવા તાલુકાઓ અને બિજા માનવ વસ્તી ધરાવતા વિસ્તારોમાથી પ્રક્રિયા ન કરેલ કચરો અને પ્રવાહીનો નિકાલ, સંબંધીત ઓથોરિટી દ્વારા સહર પ્રકારના કૃત્યોને જો કોઈ કરાતા હોય તો નાબુદ કરવા નોટિફિકેશનના પ્રકાશનથી બે વર્ષની અંદર સિકમોનુ અમલીકરન કરાશે.

(vi) શહેર અથવા તાલુકાના કચરાનો ધગલો કરવો, જમીન ભરાણા યા બિજા કોઈ હેતુસર ઔદ્યાગીકે ઘટ્ટ કચરો, ઉડતી રાખ નો ધગલો કરવો; જેવુ કોઈ પણ કૃત્ય હાલમાં આચરાતુ હોયને નાબુદ કરવા આ નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાથી એક વર્ષની અંદર પ્રયત્નો હાથ ધરાશે.

રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો ઉપરોક્ત ૩(પ) અને ૩(૬)માં દર્શાવેલ કાર્યો માટે એકશન પ્લાનની રચના કરશે અને સમય મર્યાદાની અંદર જળ અને કાંઠા વિસ્તારનાં પ્રદુશનને રોકવા માટે પુરતુ બજેટ ફાળવશે. આ બાબતે લેવાયેલ પગલાનો રીપોર્ટ સહર નોટિફિકેસનના પ્રકાશીત થયાના છ મહિનાની અંદર પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયને મજૂરી લેવા માટે અપાશે. તે પછી, રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશની સરકાર દ્વારા સમય મર્યાદાની અંદર તેમના દ્વારા લેવાના પગલાઓનુ અમલીકરણ કરશે. પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય/ સેન્ટ્રલ પોલ્યુશન બોર્ડ એકશન પ્લાનના અમલીકરણનુ મોનીટરીંગ કરશે.

(viii) થર્મલ પાવર સ્ટેશનમાંથી અથવા બિજા કોઈ ઔદ્યોગીક એકમોમાંથી રાખ અથવા બિજા કોઈ કચરાનો નિકાલ

(ix) જમીન સુધારણાના કાર્યો, દરિયાઈ પાણીના કુદરતી પ્રવાહને રોકવુ, સિવાય કે ;-

- એ) દરિયા કિનારા પરની સુવીધાઓનો આધુનિકીકરણ અને વિસ્તરણના બાંધકામ માટે જેવા કે, પોર્ટ, હાર્બર, જેટી, ડક્કો, બંદર, સ્લીપવે, પુલ, સી-લિંક, જમીનથી ઉચ્ચા રસ્તાઓ અને નોટિફિકેશન અંદર મંજૂરી અપાયેલ કાર્યો માટે અગત્યની સવિધાઓ;
- બી) વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસો કે જેમા ઈ.આઈ.એ. અભ્યાસનો સમાવેશ થાય છે હેઠળ ધોવાણ રોકવાલા પ્રયત્નો,
- સી) વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસો કે જેમા ઈ.આઈ.એ. અભ્યાસનો સમાવેશ થાય છે હેઠળ પાણીના પ્રવાહના રસ્તાની, યેનલ અને પોર્ટની સફાઈ અથવા જાળવણી,
- ડી) વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસો કે જેમા નામાંકિત રાષ્ટ્રીય એજેન્સી દ્વારા કરાયેલ ઈ.આઈ.એ. અભ્યાસનો સમાવેશ થાય છે હેઠળ સેન્ડ બાસને રોકવા, ટાઈડલ રેગ્યુલેટરનુ સ્થાપન, તુફાનના પાણીનુ નિકાલ કરવા નાળા અથવા ખારાશને આગળ વધતા રોકવા માળખાઓનુ સ્થાપન અને સ્વચ્છ જળને સીચાર્જ કરવુ.

પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય વૈજ્ઞાનિક સસ્થાન થકી કાંઠા વિસ્તાર કે જેમના કેનારાઓમા ફેરફાર થય રહયો છેનો અભ્યાસ હાથ ધરશે અને આવા કાંઠા વિસ્તારોને ‘ઉચ્ચ ધોવાણના વિસ્તાર’, ‘મધ્યમ ધોવાણના વિસ્તાર’, અને નિમ્ન અથવા સ્થિર ધોવાણના વિસ્તારો’ એમ વર્ગીકરણ કરશે. જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલય રાજ્ય સ્તરીય અધિકારીઓ/ સરકારી વિભાગો અને વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાનો સાથે મળી આવા કાંઠા વિસ્તારોમાં થઈ રહેલ કિનારાઓની રૂપરેખામાં થઈ રહેલ ફેરફારોની તપાસ કરશે અને સદર નોટિફિકેશન પ્રકાશીત થયાના બે વર્ષની અંદર ધોવાણને રોકી શકાય એવા પગલાઓ લેશે. આ સમય દરમ્યાન ઉચ્ચ ધોવાણવાળા વિસ્તારમાં કોઈ પણ પોર્ટ પ્રોજેક્ટને મંજૂરી મળશે નહીં. સદર કિનારાઓના ફેરફારોવાળા વિસ્તારોને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનામાં રેખાકિંત કરાશે.

- (x) દુકાનો અને રહેથાણના મકાનો, હોટલો અને આનંદ પ્રમમોદ જેવા વ્યાપારીક હેતુ માટે જમીન સુધારના,

(xi) રેતી, પથ્થરો અને બિજા આવા પ્રકારની સામગ્રીનું ઉત્ખનન, સિવાય કે;-

એ) તેવા ખનીજ પદાર્થો જે સી.આર.એડ વિસ્તાર સીવાય ક્યાય મળતા નથી,

બી) તેલ અને કુદરતી ગેસની શોધ અને વિદ્યોહન,

(xii) મોટી ભરતીની સીમાથી ૨૦૦ મી.ની અંદર જમીનની નિચેના પાણીને ખેંચવું અને તેના માટે પધ્ધતી સ્થાપીત કરવી, સ્થાનીક લોકોની વસ્તી ધરાવતા વિસ્તાર સિવાય. ૨૦૦ મી. થી ૫૦૦ મી.ની વચ્ચેના વિસ્તારમાં મંજૂરી ત્યારેજ મળશે જ્યારે પાણીના આધારણ કુઆ, હોર્ટીકલ્ચર, ખેતી અને મત્સ્યન જેવા હાથેથી કરાતા કામો હોય;

જમીની પાણીને ખેંચવાની મંજૂરી દરિયા, અખાત, અને દરિયા સાથે મળતું નહીંના મુખના અનુસંધાનમા મોટી ભરતીની સીમાથી ૫૦ મી. થી ૨૦૦ મી. ની વચ્ચે સ્થિત હોય, અને નદી, કિંક, અને સ્થિર જળ કે જે આવા પ્રકારના પ્રતિબંધ હેઠળ આવતું હોયના સંદર્ભમાં મોટી ભરતીની સીમાથી ૨૦૦ મી ની અંદર હોય અથવા સી.આર.એડ બંનેમાંથી જે અંતર ઓછું હોય, ત્યારેજ મળશે જ્યારે પિવાના પાણીની બિજી કોઈ સંગવડ ન હોય અને જ્યારે તે ઘરેલું કામ માટે હાથ વડે સામાન્ય કુઆ અથવા હેન્ડ પમ્પ ધ્વારા કરવામાં આવે. અથવા દરિયાના પાણીની ઘુસપેઠથી અસરગ્રસ્ત હોય તેવા વિસ્તારોમાં, જેવી જરૂર હોય, રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સરકારો દ્વારા પ્રતિબંધ લાદવા અવેલ હોય;

(xiii) સદર નોટિફિકેશનના પેરા ૮માં દર્શાવેલ કાર્યો સિવાયના બાંધકામ;

(xiv) પ્રક્રિયા કરેલ પ્રવાહી અને ગંદા પાણીનું દરિયામા નિકાલ કરવાની સગવડ, ઠંડક કરવાના હેતુથી દરિયાના પાણીના હોહનની સગવડ, ગેસ, તેલ અને તેવી બિજી પાઈપલાઈનો કે જેને સદર નોટિફિકેશન હેઠળ પરવાનગી મળી હોય સિવાય નાની ભરતીની સીમા અને મોટી ભરતીની સીમાની વચ્ચે કોઈ પણ બાંધકામનું કાર્ય;

(xv) દરિયા કિનારેની રેતીના કુદરતી ધગલા, ટિલા, વિસ્તારના કુદરતી દેખાવમાં વધુ સુંદરતા માટે ફેરફાર, આંનદ પ્રમોદ અને આવા બિજા કાર્યો સિવાય સદર નોટિફિકેશનમાં મંજૂરી પામેલ કાર્યો;

૪. સી.આર.એડ વિસ્તારમાં મંજૂરી અપાયેલ કાર્યોનું નિયમન.

૪.૧ મંજૂરી અપાયેલ કાર્યો માટે નિચે મુજબના નિયમો રહેશે – પેરા ૩મા પ્રતિબંધીત કાર્યો સિવાય બાકીના કાર્યો માટે નિચે પ્રમાણે નિયમો રહેશે, –

(i) સી.આર.ઝેડ વિસ્તારમાં કાર્યો માટે ત્યારેજ પરવાનગી અપાશે જ્યારે સદર કામો માટે દરિયા કિનારા પર હોવુ જરૂરી હશે. પણ,સદર નોટિફિકેશન હેઠળ આવેલ પ્રોજેક્ટો કે જેમને એન્વાયરમેન્ટ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ નોટિફિકેશન, ૨૦૦૬ (એસ.ઓ. ૧૫૩૩ (ઈ), તારીખ ૧૪.૯.૨૦૦૬,) પણ લાગુ પડે છે ને ઈ.આઈ.એ. હેઠળ ત્યારે જ પરવાનગી મળશે જ્યારે તેમને સંબંધીત રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી દ્વારા ભળામાણ કરવામાં આવી હોય.

(ii) નિચે પ્રમાણેના કાર્યોને પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય, કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી મંજૂરી લેવી પડશે;

એ) પરમાણુ શક્તિ વિભાગ હેઠળના બાંધકામો અથવા કિફેન્સ સંબંધી કાર્યો જેમા દરિયા કિનારાની સુવીધાની જરૂર હોય જેમ કે, સ્લીપવે, જેટી, દરિયાથી જુદા પડેલા ખારા પાણીના સરોવાર, ડક્કો; સિવાય કે એ કિફેન્સ પ્રક્રિયાઓ વર્ગીકૃત કિફેન્સ પ્રોજેક્ટમાં ન આવતા હોય. આવા પ્રોજેક્ટોને મંત્રાલય દ્વારા નિર્મિત જુદી પ્રક્રિયા હેઠળ ધ્યાને લેવામાં આવશે. રહેઠાણના મકાનો, ઓફીસ બિલ્ડીંગો, હોસ્પીટલની ઈમારતો, વર્કશોપને પ્રક્રિયાત્મન જરૂરતોમાં નહીં ગણાશે; સિવાય કે તેમની બહુજ ખાસ સંજોગોમાં જરૂર હોય. તેથી સદર પ્રકારના બાંધકામની પરવાનગી સી.આર.ઝેડ વિસ્તારમાં અપાશે નહીં;

બી) અપાયેલ મંજૂરી બાંધકામ અને પ્રક્રિયા શરૂ થયાના ૫ વર્ષ સુધી માન્ય ગણાશે;

સી) પોર્ટ અને હાર્બર, જેટી, ખારા પાણીના સરોવર, ડક્કા, સિલપવેના બાંધકામ અને પ્રક્રિયા;

ડી) સ્થિર જળ (બેકવોટર), ધોવાણ રોકવા માટેના લાકડાના બાંધ, ધોવાણ અટકાવતા બિજા સાધણોનુ બાંધકામ અને પ્રક્રિયા;

ઈ) ફિવા ઇંડીનુ બાંધકામ અને પ્રક્રિયા;

એફ) પાઈપલાઈન્સ લગાવવી, માહિતી પ્રસારના સાધનો, પ્રસારણની લાઈનો;

- જી) તેલ અને કુદરતી ગેસની શોધ અને ધોવણ અને તેને લગતી બિજી પ્રવૃત્તિઓ;
- (iii) થર્મલ પાવર સ્ટેશન માટે કાચા માલના હેરફેર માટે કિનારાની સગવડ, ઠંડાં પાણી ને ખેંચવું અને પ્રક્રિયા કરેલ નકામાં પાણી/ ઠંડા પાણીનો નિકાલ;
- (iv) સદર નોટિફિકેશનના પેરા ૮માં દર્શાવેલ સી.આર.ઝેડ વિસ્તારમાં હાઉસિંગ સિકમ;
- (v) અસામાન્ય ખનિજોનું ઉત્પન્નન;
- (vi) કેન્દ્ર સરકાર પાસે જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલય થકી સ્પેશ્યલ ઈકોનોમીક ઝોનમાં નિર્દિષ્ટ કાર્યો/સુવિધાઓ માટે SEZ માસ્ટર પ્લાન પર આધારિત એક વાર મજૂરી મળેલ હોવી જોઈશે, સી.આર.ઝેડ.માં સ્થિત પ્રોજેક્ટ અને બિજી જરૂરી માહિતીનું વિતરણ,
- (vii) બિન- પારંપરિક પ્રદ્યતિથી પાવર જનરેશન માટે સુવિધા, ખારાશ દુર કરવાના પ્લાન્ટ અને હવામાન રડાર;
- (viii) ૧) એતિહાસિક મહત્વ ધરાવતી ઈમારતો, ૨) હેરીટેજ બિલ્ડીંગ, જાહેર ઉપયોગ માટેની બિલ્ડીંગો. જાહેર ઉપયોગ માટેની બિલ્ડીંગોમાં પ્રાર્થના, અભ્યાસ, મેડીકલ સુવિધાઓ, અને સાસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ માટે કામે લેવાતા સ્થળોનો સમાવેશ થાય છે.
- (ix) દરેક બાંધકામ અને ટાઉનશીપ પ્રજેક્ટ કે ૨૦,૦૦૦ ચો.મી. થી વધારાના હોને ઈ.આઈ.એ. નોટિફિકેશન, ૨૦૦૬ના હેઠળ પરવાનગી અપાશે. ૨૦,૦૦૦ ચો.મી.થી ઓછા વિસ્તારના પ્રોજેક્ટોને સદર નોટિફિકેશનના હેઠળ સંબંધીત પ્લાનીંગ ઓથોરીટી દ્વારા સંબંધીત કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાવન ઓથોરીટી પાસેથી ભાળામણ મેળવ્યા બાદ પરવાનગી મળશે.

૪.૨ કાર્યોની (મંજૂરી મેળવવા પાત્ર)મંજૂરી મેળવવાની પ્રક્રિયા :

દરેક પ્રોજેક્ટ કે જેને સદર નોટિફિકેશન લાગુ પડે છે ને નિચે પ્રમાણેની પક્રિયા કરી મજૂરી અપાશે.

(i) પ્રોજેક્ટ ઓથોરીટીએ મંજૂરી મેળવવા નિચે પ્રમાણેના ફોર્મને સી.આર.ઝેડ માટે પુર્વ પરવાનગી મેળવવા કાંઠાં વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીને રજુ કરવાનુ રહેશે :-

એ) ફોર્મ - ૧ (સદર નોટિફિકેશનનુ એનેક્ષર - IV)

બી) ત્વરીત ઈ.આઈ.એ રીપોર્ટ જેમા જળ અને જમીની સીમાનો ઈ.આઈ.એનો સમાવેશ થાય છે. જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલય દ્વારા સમય સમય પર પ્રકાશીત કરાયેલ માર્ગદર્શન હેઠળનુ કિનારા, અને પોર્ટ સુવિધાની જરૂર દર્શાવતુ ઉદાહરણપુર્વકનુ ઈ.આઈ.એ.

સી) કિસાર્ટર મેનેજમેન્ટ રીપોર્ટ અને રિસ્ક મેનેજમેન્ટ રીપોર્ટ

ડી) સી.આર.ઝેડનો નકશો જેમા યોગ્ય એજેન્સી દ્વારા મોટી ભરતીની સીમા અને નાની ભરતીની સીમાનો નિશાન કરેલ હોય. (૧:૪૦૦૦ સ્કેલ)

ઈ) ઉપરોક્ત (ઘ)માં જણાવેલ નકશાના ઉપર ઢોરેલ(સુપરઈમ્પોઝડ) પ્રોજેક્ટ લેઆઉટ.

એફ) પ્રોજેક્ટ સાઈટના કુરતે સી.આર.ઝેડનો નકશો ૭ કિ.મી. ના વર્તુલમાં ફેલાયેલ હોવુ જોઈશે. સી.આર.ઝેડ નકશામાં CRZ-I, II, III અને IV દર્શાવેલુ હોવુ જોઈશે.

જી) પ્રોજેક્ટો કે જેમાથી પ્રવાહી, ઘટ્ટ કચરો અને ગંધા પાણી વિગેરેના નિકાલ થવાનો હોય એ સંબંધીત પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ/કમિટી પાસેથી નો-ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ રજુ કરવાનુ રહેશે.

(ii) સંબંધીત કાંઠા વિસ્તાર નિયમન ઓથોરીટી મંજૂરી પામેલ કાંઠાં વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનાના અને સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશનનાં સંદર્ભમાં ઉપરોક્ત દસ્તાવેજોની તપાસ કરશે અને ઉપરોક્ત દસ્તાવેજ મળ્યાના પિસ્તાલીસ દિવસની અંદર તેની ભળામણ નિચે મુજબની કચેરીઓને કરશે :

એ) પ્રજેક્ટો કે જેમને ઈ.આઈ.એ. નોટિફિકેશન, ૨૦૦૬ લાગુ પડતુ હોય એસ.ઈ.એ.સી. અથવા ઈ.એ.સી.ને;

બી) પ્રોજેક્ટો કે જેમને સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન લાગુ પડતુ હોય પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય અથવા કેન્દ્ર સરકારને.

(iii) પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય અથવા કેન્દ્ર સરકાર સહર પ્રોજેક્ટોને સાઠ ફિવસની અંદર સંબંધીત ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીની ભઠામણોના અનુસંધાનમાં મંજૂરીને ધ્યાને લેશે.

(vi) પ્રોજેક્ટની કયા સુધી માન્ય ગણાશે -

પ્રોજેક્ટને સી.આર.ઝેડ. હેઠળ અપાયેલ મંજૂરી, મજૂરી અપાયાનાં પાંચ વર્ષ સુધી માન્ય રહેશે.

(v) મંજૂરી અપાયા પછીનુ મોનીટરીંગ -

એ) હરેક પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ માટે અર્ધવાર્ષિક પર્યાવરણ મંજૂરીની પુર્વશરતોના પાલનની રીપોર્ટની હાર્ડ અને સોફ્ટ કોપી રેગ્યુલેટરી ઓથોરીટીને ૧લી, જુન અને ૧લી, ડિસેમ્બરે આપવાની રહેશે.

બી) પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ ધ્વારા રજુ કરાયેલ આવી હરેક રીપોર્ટ જહેર હસ્તાવેજ ગણાશે. તેની કોપી કોઈ પણ વ્યક્તિને સંબંધીત રેગ્યુલેટરી ઓથોરીટીને અરજી કર્યેથી આપી શકાશે. ત્વરીતની આવી રીપોર્ટ સંબંધીત રેગ્યુલેટરી ઓથોરીટીની વેબસાઈટ પર પ્રદર્શીત કરાશે.

(vi) મંજૂરીની પ્રક્રિયાની પારદર્શકતા, -

એ) ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીની જ્વાબદારી રહેશે કે તે પોતાની વેબસાઈટ બનાવે અને તેને સંપિત રીતે જાળવે, અને તેના પર, એજેન્ડા, મિનિટ્સ, લેવાયેલ નિર્ણયો, મજૂરી પત્રો, ઉલ્લઘણ, લેવાયેલ પગલા, કોર્ટ કેસીસ વિગેરે જેમા ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનાનો પણ સમાવેશ થાય છે ને પ્રદર્શીત કરે.

૫. ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના બનાવવી :

ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના બનાવવી પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયની જીમ્મેદારી રહેશે જેના માટે તે નામંકિત રાષ્ટ્રીય વૈજ્ઞાનિક સસ્થાનની મદદ લેશે જેમા નેશ્નલ ઇનસ્ટીટ્યુટ ફોર સસ્ટેનેબલ કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટનો સમાવેશ થાય છે, સંબંધીત રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સરકારો અને બિજા હિતધારકો સાથે યર્ચા વિચારણા કરી બનાવાશે. પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના બનાવવા યાંત્રીક અને આર્થિક સહાય પુરી પાડશે.

૫.૧ (૧) ભયસીમા દોરવણી - સર્વે ઓફ ઇન્ડીયા થર્ડી પર્ચાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય દેશના કાંઠા વિસ્તારમાં ભયસીમાનુ અંકલન કરશે. ભય સીમાને ભરતી, મોજ, દરિયા સપાટીમાં વધારો અને કિનારાની રૂપરેખામાં બદલાવને ધ્યાનમાં લઈને કરાશે અને તેને દોરાશે. આવતા પચાસ/સો વર્ષોમાં આવનાર ભરતી, મોજ અને દરિયા સપાટીમાં વધારાના કારણે આવતી રેલ ને દર્શાવવા મોટી ભરતી સીમાથી ૭ કિ. મી. સુધી ૦.૫ના અંતરે કાંઠા વિસ્તારનુ નક્શીકરણ કરાશે. અને કિનારાની રૂપરેખામા આવતા ફેરફારોને પાછલા ડેટા અને પાછલા ઉપગ્રહ ચિત્રને હાલના ઉપગ્રહ ચિત્ર સાથે સરખાવી દોરવામાં આવશે. ભયસીમાનુ અંકલન ૧:૨૫,૦૦૦ માપ મોટા જમીની ભાગ માટે, અને ૧:૧૦,૦૦૦ માપ પાસેની જગ્યાના લેવલ મેપીંગના આધારે કરાશે.

૨) કાંઠા વિસ્તાર ધરાવતા રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો સહર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાના એક વર્ષની અંદર નોટિફિકેશનના એનેક્ષર-૧ મા જણાવ્યા પ્રમાણેના માર્ગદર્શનને ધ્યાને લઈ સંબંધીત સીમા સાથેના સી.આર.ઝેડ. દર્શાવતુ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શા બનાવશે. પર્ચાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય સહર ડ્રાફ્ટ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શા સંબંધીત કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીને રજુ કરશે જે તેનુ બહોળુ પ્રચાર કરી હિતધારકો પાસેથી સહર નક્શાને પર્ચાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ના અનુસંધાનમાં બનાવવા સૂચનો માંગશે. તે અનુસાર, રાજ્ય/ કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની સરકાર ઇ મહિનાની અંદર કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શા તૈયાર કરી પર્ચાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય થકી કેન્દ્ર સરકાર પાસે મંજૂરી મેળવવા મોકળશે. પાકા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શાના મળવાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર સહર કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શાને દ્યાને લઈ મંજૂરી આપશે.

૩) સહર મંજૂરી મેળવેલ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શા હેઠળ, સહર નોટિફિકેશનમાં દર્શાવાલ દરેક વિકાસ અને પ્રવૃત્તિને સંબંધીત રાજ્ય સરકારો, કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશ, સ્થાનીક ઓથોરીટી, અથવા સંબંધીત કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી સહર નોટિફિકેશન હેઠળ રેગ્યુલેટ કરશે.

૪) સી.આર.ઝેડ વિસ્તારમાં હાથ ધરાતી દરેક વિકાસલક્ષી પ્રવૃત્તિને સહર નોટિફિકેશન અને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નક્શાના અનુસંધાનમાં કરાશે.

પ) સંબંધીત રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો દ્વારા કરવામાં આવેલ અરજને ધ્યાને લેતા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાને તેના પ્રમાણીત થયાનાં પાંચ વર્ષ પછી બદલી શકાશે.

૬) ત્યા સુધી સી.આર.ઝેડ, નોટિફિકેશન, ૧૯૯૧ના હેઠળના સી.આર.ઝેડ, ૨૦૧૦ના અનુસંધાનમાં નવા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાનુ અમલીકરણ કરાશે.

૬. નોટિફિકેશનનુ અમલીકરણ - નોટિફિકેશનના ઉલ્લેખ સામે નિચે પ્રકારે પગલા લેવાશે -

૬.૧. સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન, ૧૯૯૧ હેઠળ ઉલ્લેખન ;

એ) રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી સદર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાના ત્રણ મહિનાની અંદર સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન, ૧૯૯૧ના ઉલ્લેખાને ઓળખી કાઢશે અને પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ હેઠળ સદર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાના છ મહિનાની અંદર તેવા સામે પગલા લેશે.

બી) સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન, ૧૯૯૧ના ઓળખાયેલ દરેક ઉલ્લેખાના બનાવો સામે સંબંધીત રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી સદર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાનાં છ મહિનાની અંદર પગલા લેશે.

સી) ખાસ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન માટે બનાવવામાં આવેલ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી અને પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયની વેબસાઈટ ઉપર સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન ,૧૯૯૧ ના ઉલ્લેખો અને તેની સામે લેવાયેલ પગલાઓ પ્રદર્શીત કરવામાં આવશે.

૬.૨ સી.આર.ઝેડનુ અમલીકરણ, -

એ) પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય, દિલ્લી, સંબંધીત રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોના પર્યાવરણ વિભાગ અથવા સી.આર.ઝેડ સાથે રાજ્ય/ કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોના સ્તરે કામ કરતી વિભાગ/એજેન્સી ઉપર સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશનના અમલીકરણની જમોદારી રહેશે.

બી) સી.આર.ઝેડના અમલીકરણ અને નિરિક્ષણ માટે કેન્દ્ર સરકાર નેશનલ કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરીટી અને રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત

પ્રદેશોના સ્તરે માનનીય વડી અદાલતના રીટ પિટિશન નં. ૬૬૪/૧૯૯૩ના હુકમ હેઠળ કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરીટીની રચના કરાશે.

સી) પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિમ, ૧૯૮૬ હેઠળ બનાવવામાં આવેલ રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોના સ્તરે કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી ઉપર સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશનનુ, ૨૦૧૦નુ અમલીકરણ, નિરિક્ષણ કરવાની જામોદારી રહેશે.

ડી) એન.સી.ઝેડ.એમ.એ. અને એસ.સી.ઝેડ.એ. ને સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશનના ઉલ્લેખ સામે પગલા લેવા પુરતી સત્તા આપવામાં આવશે.

ઈ) ઉપરોક્ત ૬.૨ ના (ક) અને (ખ)માં દર્શાવેલ એજેન્સી/ઓથોરીટી પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ હળકના તેના અધિકારો અને સત્તાના રૂએ કોઈ પણ વ્યક્તિ, અધિકારી અથવા ઓથોરીટીને નિર્દેશો આપી શકશે. અને સદર વ્યક્તિ, અધિકારી અથવા ઓથોરીટીએ સદર નિર્દેશોનુ પાલન કરવુ પડશે;

એફ.) જ્યા પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય, એન.સી.ઝેડ.એમ.એ. અને રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીને એવુ લાગે કે કાંઠા વિસ્તારના પર્યાવરણને ભારે નુકશાન થવાની શક્યતા છે, પોતાના ધ્વારા અપાયેલ નિર્દેશો સામે દલીલ કરવાની ટક આપ્યા વિના તે મુજબની લેખીત નોંધ કરી નિર્દેશોના પાલનની મંગણી કરી શકશે.

૭. સી.આર.ઝેડનુ વર્ગીકરણ -

(૧) કાંઠા વિસ્તાર અને દરિયાઈ જળના સંરક્ષણ અને જળવણી માટે સી.આર.ઝેડને નિચે મુજબ વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે:-

(૧) સી.આર.ઝેડ. - ૧ -

એ. વિસ્તારો કે જે જૈવિક-ક્રિયાઓના અનુસંધાનમાં સંવેદનશીલ હોય અને ભુસ્તરીય બદલાવોના લાક્ષણીકતાથી કિનારાની પવિત્રતાને જળવવામાં ભુમીકા ભજવે છે. સી.આર.ઝેડ. - ૧ માં -

ક) ચેરીયા. ચેરીયાઓના ૧૦૦૦ ચો.મી. ના વિસ્તારમાં વધારાનો ૫૦ મી.નો વિસ્તાર પણ ગણાશે.

ખ) પ્રવાલ અને પ્રવાલના છેડા અને તેના સંબંધીત જૈવિકવિવિધતા;

ગ) હરિયા કિનારાની રેટીના કુદરતી ધગલા;
ઘ) ભીણી માટીનો વિસ્તાર કે જે જૈવિક રીતે કાર્યરત હોય
ડ) નેશ્નલ પાર્ક, મરાઈન પાર્ક, એન્યુરીઝ, રીઝર્વ ફોરેસ્ટ, જંગલી પ્રાણીઓના આવાસવાળો વિસ્તાર અને વાઈલ્ડ લાઈફ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૭૨(૧૯૭૨નો ૫૩મો), ફોરેસ્ટ (ભયાવ) અધિનિયમ, ૧૯૮૦ (૧૯૮૦ નો ૬૯મો) અથવા પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬(૧૯૮૬નો ૨૯મો) હેઠળ બિજા સંરક્ષિત વિસ્તારો જેમા જૈવિક આરક્ષિત વિસ્તારોનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ચ) મિઠાના અગાર;
છ) કાચબાના માળા જ્યા બનાવવાતા હોય તે વિસ્તાર;
જ) હોર્સ શુ કચલાના રહેવાના વિસ્તાર;
ઝ) હરિયાઈ ઘાસનો વિસ્તાર;
ન) પક્ષિઓના માળા બનાવવાતા હોય તે વિસ્તાર;

બી) નાની ભરતીની સીમા અને મોટી ભરતીની સીમાની વચ્ચેનો વિસ્તાર, અને

સી) હરિયાઈ સપાટીમાં વધારાના કારણે પુરગરત થવાની શક્તા ધરાવતો વિસ્તાર.

(II.) સી.આર.એડ - II, -

કિનારાની ધારે અથવા નજીક વિકસીત વિસ્તાર. આ હેતુ માટે, 'વિકસીત વિસ્તાર' એટલે જે મુનિસીપલ સિમા અંદર સ્થિત છે અથવા કાયદાકીય રીતે નિર્ધારિત શહેરી વિસ્તાર અને પહેલાથી પુરી રીતે વિકસીત છે અને જેને ગટર લાઈન અને રસ્તાઓ અને બિજા માળખાગત સુવીધાઓ ઉપલબ્ધ છે, જેવી કે પાણી પુરવઠો અને ગટર કનેક્શન;

(III) સી.આર.એડ- III, -

વિસ્તારો કે જે પ્રમાણમાં જેમના તેમ રહેવા કિંધા હોય અને જે વર્ગ-I અને IIમાં આવતા ન હોય. જેમા ગામડા વિસ્તારના કાંઠા વિસ્તાર (

વિકસીત, અવિકસીત) નો પણ સમાવેશ થાય છે અને મુનસીપાલટીની અથવા બિજા કાયદેસર રીતે નિર્ધારિત શહેરી વિસ્તારો કે સંપુર્ણ રીતે વિકસીત નથી થયાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

(IV) સી.આર.ઝેડ - IV, -

એ. હરિયા તરફનો મોટી ભરતીની સીમાથી ૧૨ નોટીકલ માઈલ સુધીનો જળ વિસ્તાર;

બી. ભરતી પ્રભાવિત જળ સ્ત્રોતના મુખથી લઈ ભરતી પ્રભાવિત વિસ્તાર સુધીનો વિસ્તાર કે જે વર્ષના સહુથી સુકા સમયે ૧૦૦૦ના પમા ભાગે મપાયેલ ભરતી પ્રભાવિત વિસ્તાર હોય.

(V.) વિસ્તાર કે જ્યા વધુ સાવચેતીની જરૂર છે, -

એ. મહારાષ્ટ્ર સરકાર ધ્વારા નોટિફાઈડ ગ્રેટર મુખઈ અને નવી મુખઈના મુનસીપલ સીમાની અંદર પડતો વિસ્તાર;

બી. કેરલના સ્થિર જળ અને તેમા સ્થિત ઢિપોનુ સમાવેશ કરતો સી.આર.ઝેડ. વિસ્તાર.

સી. પશ્ચિમ બંગાલના સુંદરબન;

ડી. ગોવાના સી.આર.ઝેડ વિસ્તાર

૮. કાર્યોના રેગ્યુલેશનના નિયમો, -

- ૧) ભયજનક વિસ્તારોમાં સ્થિત પ્રોજેક્ટોમા સુરક્ષાના પુરતા સાધનો આંતરીક રીતે બનાવેલ હોય અથવા પ્રદાન કરવામાં આવેલ હોય.
- ૨) સંબંધીત રાજ્ય અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોની ઓથોરીટીઓ દ્વારા વિવિધ સી.આર.ઝેડ. વર્ગોમા થતા વિકાસ અને બાંધકામના કાર્યોને નિચે પ્રમાણેના ધોરણે રેગ્યુલેટ કરશે :-

૧. સી.આર.ઝેડ - I, -

૧) સી.આર.ઝેડ વિસ્તારમાં કોઈ પણ નવા બંધકામોને પરવાનગી નહીં અપાય સિવાય કે ;

ક) પરમાણુ શક્તિ વિભાગનો પ્રોજેક્ટ;

ખ) પાઈપલાઈન્સ, સંચાર માધ્યમ જેમા પ્રસારણની લાઈન્સનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ગ) સી.આર.ઝેડ.-I માં મંજૂર કરાયેલ અને હાથ ધરાતા કાર્યો માટે જરૂરી સુવિધાઓ.

ઘ) તુફાની પરિસ્થિતીની જાણકારી હવામાન ખાતા દ્વારા કરાતી ભવિષ્યવાણી કરી શકવા હવામાન રડાર;

ઙ) નાની ભરતીની સીમા અને મોટી ભરતીની સીમા વચ્ચે ટ્રાન્સ હાઈર સી-લિંક અને જમીન થી ઉચ્ચાં લાકડી અથવા પિલ્લરો પરના રસ્તાઓ કે જેનાથી ભરતીના પ્રવાહને અસર ન થાય.

ચ) નવી મુખ્યમા ગ્રીન ફિલ્ડ એરપોર્ટની રચના અને તેના સંબંધીત કાર્યો

૨) નાની ભરતીની સીમા મોટી ભરતીની સીમાની વચ્ચેનો વિસ્તાર જે પર્યાવરણ માટે એટલો સંવેદનશીલ અને મહત્વનો નથીમાં નિચે મુજબની પરવાનગી મળી શકેશે, -

એ) નેચરલ ગેસની શોધ અને ઉત્ખનન;

બી) પેરા (૨) હેઠળ દરશાવેલ પ્રવૃત્તિઓ;

સી) કિસ્પેનસરીઝ, સ્કુલ, વરસાદ માટેનો જહેર આસરો, જહેર સૌચાલય, પુલો, રસ્તાઓ, પાણી પુરવઠો, ગટર, ગટર લાઈનો જેવી આંરક્ષિત વિસ્તારમાં રહેતા પારંપરિક વસ્તી માટે સંબંધીત કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી પાસેથી મંજૂરી મેળવ્યા પછી પાયાની સુવિધાઓની રચના. ભયજનક વિસ્તારમાં આવા કાર્યોની પરવાનગી આપતા પહેલા સુરક્ષાના પુરતા નિયમોના પાલનનો નિદેશ અપાશે.

ડી) સુર્યતાપથી પાણી સુકવી મિઠાનો ઉત્પાદન;

ઈ) ખારાશ દુર કરવા માટેના પ્લાટ;

એફ) નોટિફાઈડ પોર્ટ ઉપર ભયરહિત કારગોનો સંગ્રહ જેવા કે, ખાદ્ય તેલ, ફર્ટિલાઈઝર અને અનાજ;

જી) ભરતીના પ્રવાહને અસર ન થાય એ રીતે ટ્રાન્સ હાઈર સી-લિંક, લાકડા અથવા પિલ્લરો ઉપર જમીનથી ઉચા રસ્તાઓ.

II. સી.આર.ઝેડ.-II, -

૧) હાલના રસ્તાથી (અથવા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનામાં પ્રસ્તાવિત રસ્તાના) જમીનની તરફ અથવા હાલના મંજૂરી પામેલ માળખાથી જમીનની તરફ, જ બિલ્ડીંગ માટે પરવાનગી અપાશે
 અથવા ભય સીમાથી જમીનની તરફ જો, સદર પ્લોટને નાકે કોઈ મંજૂરી પામેલ માળખુ ન હોય. હાલના અથવા પ્રસ્તાવિત રસ્તા/ માળખાથી જમીનની તરફ જ મંજૂરી આપેલ બિલ્ડીંગને ફ્લોર સ્પેસ ઈન્ડેક્સ/ફ્લોર એરીયા રેશીયો માટે હાલના સ્થાનિક અને રાષ્ટ્રીય ટાઉન પ્લાનિંગ રેગ્યુલેશન લાગુ પડશે (જેમા 'હાલના' એટલેકે ૧૯.૨.૧૯૯૧ ના રોજ હાજર હોય).

કોઈ પણ નવા રસ્તા કે જે હાલના રસ્તાથી દરિયાની બાજુ આવેલ છે (સિવાય કે કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના હેઠળ મંજૂરી પામેલ હોય) થી જમીનની તરફ કોઈ પણ મકાનના બાંધકામને પરવાનગી અપાશે નહીં.

ઉપરોક્ત બાંધકામ ઉપરના પ્રતિબંધ, કે જે હાલના રસ્તાઓ કે મંજૂરી પામેલ માળખા, કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના હેઠળ મંજૂરી પામેલ રસ્તાઓ, નવા રસ્તાઓ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના ઉપર આધાર રાખે છે, સ્ટેટ અર્બન ઓથોરીટીના હાઉસીંગ રિકમો કે જે તબક્કાસર લાગુ પાડવામાં આવી રહેલ છે, અને જેમાટે બાંધકામ ૧૯.૨.૧૯૯૧ પહેલા શરૂ કરી દેવામાં આવેલ અને બાકીનાં તબક્કાઓ માટે ૧૯.૨.૧૯૯૧ પહેલા મંજૂરી મેળવી લેવામાં આવેલને લાગુ નહીં પડશે; આવા દરેક કેસો માટે પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય પાસેથી કેસ ફિક ખાસ મંજૂરી લેવાની જરૂર રહેશે;

- ૨) હાલના ફ્લોર સ્પેસ ઈન્ડેક્સ/ફ્લોર એરીયા રેશીયોના નિયમ હેઠળ બિલ્ડીંગના ફેરબંધાણની પરવાનગી આપી શકાશે અને સદર બિલ્ડીંગના હાલના ઉપયોગના પ્રકારમાં બદલાવ લાવી શકાશે નહીં;
- ૩) બિલ્ડીંગની કિસાઈન તેના આસ-પાસના વિસ્તાર, જમીની રૂપરેખા અને સ્થાઈનક આર્કિટેક્ચરથી મેળખાતી હોવી જોઈશે;
- ૪) સદર નોટિફિકેશનના એનેક્ષર - ૧માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે પેટ્રોલિયમ પૈદાસ અને લિક્વીફાઈડ ગેસને મેળવવા અને સંગ્રહ કરવાની સુવિધાઓ અને લિક્વીફાઈડ ગેસને ફરી ગેસમાં તબ્દીલ કરવા માટેની સુવિધાઓ જેમા પેરા (૨) (iii) દર્શાવ્યા પ્રમાણેની શરતોનુ પાલન થાય;
- ૫) ખારાશ દુર કરવા માટે પ્લાટ, અને તેને લગતી સુવિધાઓ;
- ૬) નોટિફાઈડ પોર્ટ ઉપર ભયરહિત કારગોનો સંગ્રહ જેવા કે, ખાદ્ય તેલ, ફર્ટિલાઈઝર, અને અનાજ

૭) બિન-પારંપરિક માધ્યમથી પાવર જનરેશન અને તેના સંબંધિત સુવિધાઓ.

III. સી.આર.ઝેડ- III, -

એ. મોટી ભરતીથી જમીનની તરફે ૨૦૦ મી. સુધીનો વિસ્તાર વિકાસ પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે નોંધવો

ક. વિકાસ પ્રતિબંધિત વિસ્તાર કોઈ પણ નોટિફિકાઈડ પોર્ટ સીમા અથવા કોઈ પણ સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોન ને લાગુ નહીં પડે;

ઘ. સહર વિસ્તારમાં કોઈ પણ બાંધકામને પરવાનગી નહીં અપાશે સિવાય કે તે હાલના મંજૂરી પામેલ માળખાને સુધારકામ/ફેરબાંધવાનું કામ હોય જે હાલના ફ્લોર સ્પેસ ઇન્ડેક્સની, હાલના પ્લીનથી, અને હાલના ઘટ્ટની બાહાર ન હોય અને મંજૂરી પામેલ કાર્ય માટે જેમા પ્રવૃત્તિ માટે આવશ્યક સુવિધાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે માટે જ વાપરવામાં આવે.

૪) નિચે પ્રમાણેના કાર્યો/ઉપયોગોને સહર વિસ્તારમાં પરવાનગી આપી શકાય: ખેતી, હોર્ટીકલ્ચર, બગીચા, ગૌચર, પાર્ક, રમવાની જગ્યા, ફોરેસ્ટ્રી;

૫) પરમાણુ શક્તિ વિભાગનો પ્રોજેક્ટ;

૬) અસામાન્ય ખનીજનું ઉત્પાદન;

૭) સમુદ્રના પાણીમાંથી મિઠાનો ઉત્પાદન;

૮) એનેક્ષર-IIમાં દર્શાવેલ પેટ્રોલિયમ પેદાશ અને લિક્વીફાઈડ નેચરલ ગેસને મેળવવા અને સંગ્રહ કરવાની સગવડો;

૯) લિક્વીફાઈડ નેચરલ ગેસને ફરી ગેસમાં પરિવર્તિત કરાવા જરૂરી સગવડો, જ્યાં પેરા ૨(૨)માં દર્શાવેલ શરતોનું પાલન કરવામાં આવે;

૧૦) બિન પારંપરિક માધ્યમથી પાવર જનરેશન;

૧૧) ખારાશ દુર કરવાના પ્લાન્ટની રચના અને સંલગ્ન સુવિધાઓ;

૧૨) હવામાન રડાર;

૧૩) કિસ્પેન્સરી, સ્કુલ, વરસાદ માટે જાહેર આસરો, જાહેર સૌચાલય, પુલ, રસ્તાઓ, પાણી પુરવઠા, ગટર, ગટરલાઈનની સગવડો કે જેની જરૂર સ્થાનિક લોકોને હોયના બાંધકામની પરવાનગી કેન્દ્ર સરકાર અને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી કેસ દર કેસ આપી શકશે;

૧૩) પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ/કમિટી પાસેથી પરવાનગી મેળવી ઘરેલું ગટરના પાણી પર પ્રક્રિયા કરી નિઠાલ કરવાના એકમોની રચના.

૧૪) સ્થાનિક માછીમાર સમાજ માટે માછલી સુકવવા માટે યાર્ડ, હરાજી માટે હોલ, જાળ સમારકામ માટે યાર્ડ, પારંપરિક હોડી બનાવવા માટે યાર્ડ, બર્ડ ફુટવાના એકમો, માછલીના સુધાર માટેની સુવિધા વિગેરે.

બી. ૨૦૦ મી. થી ૫૦૦ મી.ની વચ્ચેનો વિસ્તાર :

- ૧) એનેક્ષર - IIIમાં દર્શાવેલ માર્ગદર્શનનુ પાલન કરી સી.આર.ઝેડ.-IIIમાં મોટી ભરતીની સીમાથી ૨૦૦મી અને ૫૦૦ મી. વચ્ચેના ખાલી પ્લોટનો વિકાસ(પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય પાસેથી યાત્રીઓ માટે હોટલો/ભિય રિસોર્ટનુ બાંધકામ કરવા પુર્વ મંજુરી મેળવવી)
- ૨) સદર નોટિફિકેશનના એનેક્ષર - IIમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે પેટ્રોલિયમ પૈદાસ અને લિક્વિફાઇડ ગેસને મેળવવા અને સંગ્રહ કરવાની સુવિધાઓ અને
- ૩) લિક્વિફાઇડ ગેસને ફરી ગેસમાં તબ્દીલ કરવા માટેની સુવિધાઓ જેમા પેરા (૨) (ii) દર્શાવ્યા પ્રમાણેની શરતોનુ પાલન થાય;
- ૪) ખારાશ દુર કરવા માટે પ્લાટ, અને તેને લગતી સુવિધાઓ;
- ૫) નોટિફાઇડ પોર્ટ ઉપર ભયરહિત કારગોનો સંગ્રહ જેવા કે, ખાદ્ય તેલ, ફર્ટિલાઇઝર, અને અનાજ
- ૬) બિન-પારંપરિક માધ્યમથી પાવર જનરેશન અને તેના સંબંધીત સુવિધાઓ.
- ૭) હાલના માછીમાર ગામોના અને ગોઠાના પારંપરિક હક્કો અને અધિકારો હેઠળ રહેઠાણના મકાનોનુ બાંધકામ/સુધારકામ. સદર બાંધકામ/સુધારકામ માટે પરવાનગી ત્યારે જ મળી શકશે જ્યારે કુલ મકાનોની સખ્યા હાલના મકાનોની બમણી સખ્યા કરતા વધારે ન હોય; બધા મકાનોની જમીન(ફ્લોર) ને મળાવીને વિસ્તાર પ્લોટના વિસ્તારના ૩૩%થી વધુ ન હોવુ જોઈશે; બાંધકામની કુલ ઉંચાઈ ૯ મી.થી વધુ ન હોવી જોઈએ અને બાંધકામ બે માળથી (ગ્રાઉન્ડ + ૧ ફ્લોર) વધુ ન હોવી જોઈએ;
- ૮) નોટિફિકેશન હેઠળ મંજુરી પામેલ પ્રવૃત્તિ માટે બાંધકામની પરવાનગી જેમા પ્રવૃત્તિ માટે જરૂરી સુવિધાનો પણ સમાવેશ થાય છે;
- ૯) રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર શાસિત સરકાર દ્વારા નિમાયેલ ઓથોરીટી વરસાદ માટેના જહેર આસરો, જહેર સૌયાલય, પાણી પરવથા, ગટર, રસ્તાઓ અને પુલો બનાવવા પરવાનગી આપી શકશે. સદર ઓથોરીટી સ્થાનીક લોકો માટે પંચાયતનો વિસ્તાર કે જેનો વધારે પડતો ભાગ સી. આર.ઝેડમાં પડે છે માટે જો કોઈ ભિજી જગ્યા ન હોય ત્યારે સ્કુલ અને કિરપેન્સરી બાંધવાની પરવાનગી આપી શકશે.
- ૧૦) ઉપરોક્ત (૭),(૮) અને (૯) ના આધિન રહી હાલમા ઉપરિથત મંજુરી પામેલ બિલ્ડીંગમાં ફેરબાંધકામ/ફેરફાર;

- ૧૧) સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોનમાં સૂચના પ્રદોગીકી અને બિજા સર્વિસ આધારિત ક્ષેત્રમાં પ્રદુષણ રહિત ઉદ્યોગોનુ સ્થાપન, ખારાશ દુર કરાવાના પ્લાન્ટ, બિય રીસોર્ટ અને સંબંધીત આંનદ પ્રમોદની સુવિધાઓ ખાસ કરીને સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોનના પ્રચાર માટે, સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોન ઓથોરીટી દ્વારા સ્પેશ્યલ ઇકોનોમીક ઝોનના મારટર પ્લાનમાં મંજૂર કરાયેલ હોય તેવી;
- ૧૨) નવી મુખ્યમાં ટ્રિન કિલ્ડ એરપોર્ટની રચના અને તેના સંબંધીત પ્રવૃત્તિઓ;

(IV) સી.આર.ઝેડ- IV વિસ્તારો, -

એ) કોઈ પણ પ્રક્રિયા રહિત ગંદુ પાણી, પ્રવાહી અથવા ઘટ્ટ કચરાનો નિકાલ/ધગલા કરવા પર મનાઈ. સદર નોટિફિકેશનનાં પ્રકાશીત થયાના એક વર્ષની અંદર શહેરોમાંથી થતા ગંદા પાણી પર પ્રક્રિયા કરવા યોજના બનાવવામાં આવશે જેના પર આવતા બે વર્ષની અંદર અમલ કરવામાં આવશે.

બી) સ્થાનિક લોકો દ્વારા કરાતા માછીમાર અને તેના સંબંધીત કાર્યો પર કોઈ પાંબંધી મુકવામાં નહીં આવે.

(V) વિસ્તારો જ્યા વધુ સાવચેતીની જરૂર હોય :-

(i) ચેરીયાઓનુ નુકશાન, કિંકો અને કિનારાનાં પાણીમાં પ્રક્રિયા રહિત પ્રવાહી અને ઘટ્ટ કચરાના નિકાલના કારણે થતા પ્રદુષણ, અને ગરીબ લોકોને વ્યવસ્થિત રહેઠાણની સગવડ આપવાનાં હેતુથી, મંત્રાલય મુખ્ય અને નવી મુખ્યના સી.આર.ઝેડ. વિસ્તાર માટે ખાસ રેગ્યુલેશનની જોગવાઈ કરે છે જે નિચે મુજબની હશે:-

(ii) નોટિફિકેશનના પેરા ૧(1) એમાં દર્શાવેલ સી.આર.ઝેડ-1ના વિસ્તારોમાં નિચે પ્રમાણેના કાર્યો હાથ ધરી શકાશે :-

એ. મુખ્ય અને નવી મુખ્યના ડેવલપમેન્ટલ પ્લાનમાં મંજૂર થયેલ રસ્તાઓ, કાચા રસ્તાઓ અને લિંક રોડ કે જે લાકડા ઉપર જમીનથી ઉચાઈ પર બાનવવામાં આવશે કે જેથી ભરતીના પ્રવાહને કોઈ અસર ન થાય. બાંધકામ દરમ્યાન નુકશાન પામેલ ચેરીયાનુ પુન:રોપણ કરવાનુ રહેશે. વધુમાં, સદર બનાવેલ રસ્તા અથવા કાચા રસ્તાઓના જમીનની તરફે સી.આર.ઝેડ-II હેઠળના કોઈ પણ કાયદાઓ લાગુ પડશે નહીં;

- બી. માનનીય મુખ્યમંત્રી ઉચ્ચ અદાલતના રીટ પિટિશન નં. ૩૨૪૬/૨૦૦૩ના હુકમ હેઠળ ચેરીયા વિસ્તારનું અંકલન કરવામાં આવશે. મહારાષ્ટ્ર સરકાર સદર ચેરીયા વિસ્તારોના રક્ષણ અને સંરક્ષન હેતુ શક્ય બધાજ પગલાઓ લેશે;
- સી. સદર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાનાં એક વર્ષની અંદર ઐતિહાસિક મહત્વ ધરાવતા કિનારાઓ અને દ્વિપો પર સ્થિત કિલ્લાઓને ઓળખી તેમના રક્ષણ અને સંરક્ષણ માટેના પગલા નિર્ધારિત કરવામાં આવશે.
- ડી. ઘટ્ટ કચરાના પારંપરિક નિકાલ માટે કોઈ જગ્યા નહીં અપાશે.
- ઈ). નવી મુખ્યમંત્રીમાં ટ્રિન કિલ્ડ એરપોર્ટનું નિર્માણ નવી મુખ્યમંત્રી વિસ્તાર માટે જરૂરી એવા કાંઠા વિસ્તારના પર્યાવરણને થતા નુકશાને નહિવત કરવાનાં પુરતા પગલા હાથ ધરી ઉડાણપુર્વકનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ હાથ ધરી કરવામાં આવશે.
- એફ. ભયસ્તીમાથી દરિયા તરફ સ્થિત વસ્તીઓ અને માળખાઓના રક્ષણ હેતુ રાજ્ય સરકાર પુરતા પગલા લેશે. સદર પગલાઓમાં વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ હાથ ધર્યા પછી કડક અને નર્મ પદ્ધતિઓનો સમાવેશ થાય છે.
- જી). ફેજીંગ કે રેટી ઉત્ખનનના કાર્યો નહીં કરાશે જેમા સી.આર.એડ - V વિસ્તારનો પણ સમાવેશ થાય છે. અને જો આવી કોઈ પ્રવૃત્તિ કરાતી હોય તો તે ત્વરીત અસરથી બંદ કરી દેવામાં આવે.
- એચ). પ્રક્રિયા ન કરેલ પ્રવાહી, ગંદુ પાણી અને જમીન પર ના નાળાઓથી થતા કાંઠા વિસ્તારના પ્રદુશનને રોકવા રાજ્ય સરકાર તરત પગલાઓ લેશે. ૩(vi) માં દર્શાવેલ મુખ્યમંત્રી એકશન પ્લાન.

(iii) સી.આર.એડ.-IIમાં વિસ્તારો, -

- એ). સદર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાના સમયે અમલમાં રહેલ ટાઉન અને કન્ટ્રી પ્લાનિંગ રેગ્યુલેશન (એટલે કે ૧૯.૨.૧૯૯૧ પહેલા)ના નિયમોને આધિન જ વિકાસ અને ફેરવિકાસના કામો હાથ ધરાશે;
- બી). અમુક પુર્વ નિર્ધારિત વિસ્તારોમાં ફેરવિકાસ માટે ના બંધકામને હાલના ટાઉન અને કન્ટ્રી પ્લાનીંગ રેગ્યુલેશનના હેઠળ ફ્લોર સ્પેસ ઈન્ડેક્સ/ફ્લોર એરીયા રેશીયોના નિયમને આધિન રહી હાથ ધરાશે અને આવા ફેરવિકાસના સિક્કો માટે પબ્લીક ફાઇનાન્સ ઉપલબ્ધ કારવાવાનું રહેશે, જેથી કરીને પર્યાવરણીય સુરક્ષાના ભોગે આવા વિકાસ કાર્યો ન કરાય;
- સી. ગુપડા વાસીઓને ગુપડા પુર્ણવસણની સિક્કોના હેઠળ રહેઠણની સુવિધા આપવા સ્થાનિક રેગ્યુલેશનના હેઠળ પબ્લીક ફાઇનાન્સ થકી હાથ ધરવામાં આવશે;

કી). દરેક બાંધકામ અને ટાઉનશીપ પ્રોજેક્ટ જે ૨૦,૦૦૦ ચો.મી. થી વધુ હોય ને ઇ.આઈ.એ. નોટિફિકેશન,૨૦૦૬ હેઠળ મંજૂરી આપવામાં આવશે. અને પ્રોજેક્ટો જે ૨૦,૦૦૦ ચો.મી.થી ઓછા હોયને શહેરી વિસ્તારના સંબંધીત પ્લાનિંગ ઓથોરીટી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવશે.

(iv) સી.આર.ઝેડ.-III વિસ્તારમાં , -

એ). સી.આર.ઝેડ-IIના દરેક ખુલ્લા પ્લોટને સી.આર.ઝેડ.-III તરીકે ગણવામાં આવશે એટલે કે વિકાસ પ્રતિબંધિત વિસ્તાર;

બી). સી.આર.ઝેડ.-IIમાં પડતા પાર્ક, રમતના મેદાન અને બિજી ખુલ્લી જગ્યાને ૧૫% સુધી એફ.એસ.આઈ. અપાશે, કે જે મંજૂરી પામેલ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના હેઠળ સી.આર.ઝેડ-IIમાં મુકવા પાત્ર હતા. પરંતુ, સદર ખુલ્લી જમીનનો ઉપયોગ જાહેર સગવડો, સ્ટેડીયમ, જીમ્નેશીયમ વિગેરે, આનંદ પ્રમોદ/રમત-ગમત સંબંધી પ્રવૃત્તિઓ સુધી જ સીમિત છે. સદર ખુલ્લી જગ્યાનો ઉપયોગ રહેઠાણ અને વ્યાપારીક હેતુ માટે કરવા દેવાશે નહીં.

૨. કેરલ માટે સી.આર.ઝેડ

- (i) કેરલના બેકવોટરમાં સ્થિત દરેક ઢિપને સી.આર.ઝેડ. નોટિફિકેશન હેઠળ આવરી લેવાશે.
- (ii) સદર ઢિપો પર મોટી ભરતીની સીમાથી જમીનની તરફ ૫૦ મી. સુધીનો સી.આર.ઝેડ વિસ્તાર ગણાશે.
- (iii) મોટી ભરતીની સીમાથી ૫૦ મી. ની અંદર હાલમાં સ્થિત સ્થાનિક લોકોના મકાનોનું સમારકામ/ફેરબાંધકામ કરી શકાશે. નવા બાંધકામની પરવાનગી અપાશે નહીં.
- (iv) મોટી ભરતીની સીમાથી જમીનની તરફ ૫૦ મી.ના અંતરમાં નવા મકાનો સ્થાનિક પંચાયત પાસેથી પરવાનગી મેળવી બાંધી શકાશે.
- (v) ૦થી ૫૦ મી.ના અંતરમાં જેટી, માછલી સુકાવાના યાર્ડ, જાળ સમારકામ માટે યાર્ડ, પારંપરિક પધ્ધતિથી માછલીઓની છટણી, હોડી બનાવવા માટે યાર્ડ, હોડી સમારકામ વિગેરે હાથ ધરી શકાશે.

૩. ગોવાનું સી.આર.ઝેડ

- (i) ગોવાની સરકાર ગોવાના કિનારાઓ પરના માછીમાર ગામડાઓનું સર્વે કરી નક્કશો તૈયાર કરશે. માત્સ્યન અને તેના સંબંધીત પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે પારંપરિક માછલી છટણી માટે યાર્ડ, હોડી બનાવવી/સમારકામ માટે

ચાર્ડ, જાળ સમારકામ માટે ચાર્ડ, બર્ડ માટેના એકમો, બર્ડ સગ્રહ, હરાજ માટેનો હોલ, જેટ્ટી સુવિધાઓ અપાશે.

- (ii) સી.આર.ઝેડમાં સ્થાનીક લોકોના માળખાઓનુ સમારકામ અને ફેરબાંધકામની પરવાનગી અપાશે.
- (iii) પર્યાવરણીય સંવેદનશીલ નિયાંણવાળા વિસ્તાર કે જે ભરતીથી પ્રભાવિત થાય છે ને ખગાન ભૂમી તરીકે ઓળખાય છે નુ નક્શીકરણ કરાશે. સહર ખગાન ભૂમી પરના ચેરીયાઓનુ રક્ષણ કરાશે અને ખગાન ભૂમી માટે વ્યવસ્થાપન યોજના ઘડાશે. ખગાન ભૂમીમાં કોઈ પણ વિકાસ કાર્યોને પરવાનગી અપાશે નહીં.
- (iv) રેટીના કુદરતી ધગલા, અખાત અને કિકો સાથે સંલગ્ન ખિયોનુ સર્વે કરી નક્શાકરણ કરાશે. સહર રેટીના કુદરતી ધગલાના વિસ્તારમાં કોઈ પણ વ્યાપારિક પ્રવૃત્તિને પરવાનગી અપાશે નહીં.
- (v) મોજીમ, ગાલ્જબા, અને અગોડા જેવા કિનારાઓને કાયબાના માળા બનાવવાના વિસ્તાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે અને તે વાઈલ્ડ લાઈફ પ્રોટેક્શન એક્ટ, ૧૯૭૨ હેઠળ સંરક્ષિત કરવામાં આવેલ છે. સહર વિસ્તારનુ સર્વે કરી તેના રક્ષણ માટે વ્યવસ્થાપન યોજના ઘડવામાં આવશે. કાયબા ઉછેર વિસ્તારોમાં કોઈ પણ પ્રકારના વિકાસ પ્રવૃત્તિને પરવાનગી અપાશે નહીં.

૪. સુંદરબન અને બિજા પર્યાવરણીય મહત્વના વિસ્તારો માટે સી.આર.ઝેડ.

એ). સંપુર્ણ સુંદરબન અને બિજા પર્યાવરણીય મહત્વના વિસ્તારો જેવા કે ખંભાતનો અખાત, ગુજરાતમાં કચ્છનો અખાત, મહારાષ્ટ્રમાં માલવન, વસાસી-મનોરી, કર્નાટકમાં અચરા-રત્નાગીરી, કારવાર, અને કુન્દાપુર, કેરલમાં વેંગબાનાદ, ઓરીસ્સામાં ભૈતરકનીકા, આંધ્રપ્રદેશમાં કોરીગામ, પૂર્વ ગોદાવરી અને કિષ્ણાને ગંભીર રીતે ભયગ્રસ્ત કાંઠા વિસ્તાર (સી.વી.સી.એ.) તરીકે ઓળખાશે.

બી). સહર નોટિફિકેશનના પ્રકાશીત થયાના એક વર્ષની અંદર ચેરીયાઓનુ સંરક્ષણ અને જાળવણી, સ્થાનીક લોકોની જરૂરતો જેવી કે, કિસ્પેન્સરી, રક્ષુલ, વરસાદથી વચાવ માટે જહેર આસરો, જહેર સૌયાલયો, પુલો, રસ્તાઓ, જેટ્ટી, પાણી પુરવઠો, ગટર, ગટર કનેક્શન અને દરિયાઈ

સપાટીમાં વધારાના કારણે થતી અસરોને ધ્યાનમાં રાખી સંપૂર્ણ વ્યવસ્થાપન યોજનાની રચના કરવામાં આવશે.

સી. સુંદરબન અને બિજા પર્યાવરણ માટે મહત્વના વિસ્તારો માટે સંપૂર્ણ વ્યવસ્થાપન યોજનાને મંત્રાલય પર્યાવરણ(સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ના અનુસંધાનમાં લોકોના મંતવ્યો મંગાવીને મંજૂરી આપી નોટિફાઈ કરશે.

ડી). નોટિફાઈડ આઈ.એમ.પી. ને સમય મર્યાદામાં રહી અમલમાં મુકવામાં આવશે જેના માટે રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકાર ધ્વારા સહયોગ પુરો પાડવામાં આવશે.

ઈ). આઈ.એમ.પી.ને મંજૂરી મળે ત્યા સુધીના સમય દરમ્યાન, કિસ્પેન્સરી, રક્તલ, વરસાદ માટે જાહેર આસરો, જાહેર સૌયાલયો, પુલો, રસ્તાઓ, જેટી, પાણી પુરવઠા, ગટર અને ગટર કનેક્શન કે જેની જરૂર સ્થાનિક નિવાસીઓને હોય ને કાંઈ વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી દ્વારા કેસ દર કેસ મંજૂરી આપવામાં આવશે.

કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના ઘડવા માટે માર્ગદર્શન

1. એ. મોટી ભરતીની સીમાને ઘેરવુ

1. મોટી ભરતીની સીમા અને નાની ભરતીની સીમાની ઘેરવણી નેશનલ સેન્ટર ફોર સસ્ટેનેબલ ડોસ્ટલ ઝોન દ્વારા કરાયેલ ભળામનો ઉપર આધાર રાખી જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલય દ્વારા નિર્ધારિત એજેન્સી કરશે.
2. મોટી ભરતીની સીમા અને નાની ભરતીની સીમાને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા કે જે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત એજેન્સીએ બનાવ્યો હોયુ ઉપર 1:૨૫,૦૦૦ ના સ્કેલથી ઘેરવામાં આવશે.
3. સ્થાનિક કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાને સ્થાનિક કચેરીઓના ઉપયોગ માટે સી.આર.ઝેડ નકશી કરવા હેતુથી વપરાશે. સ્થાનિક કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશો કેન્દ્ર દ્વારા મંજૂર કરાયેલ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાના અનુસંધાનમાં ડેડારટ્લ સ્કેલથી બનાવવામાં આવશે.

બી. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાની રચના

૪. સર્વે ઓફ ઈન્ડીયા પાસેથી 1:૨૫,૦૦૦ના સ્કેલના બેઝ મેપ મંગાશે. જ્યા પછી 1:૨૫,૦૦૦ના સ્કેલના નકશા ન મળીઆવતા હોય ત્યા 1:૫૦,૦૦૦ ના સ્કેલના નકશાને બેઝ મેપ તૈયાર કરવા એન્તાર્જ કરાવવામાં આવશે. સહર નકશાઓ નિચે પ્રકારેના ધારા -ધોરણો મુજબના હોવા જોઈશે:

યુનિટ	: ૦.૫ X ૦.૫ મિનિટ્સ
નંબરીંગ	: સર્વે ઓફ ઈન્ડીયા શીટ નંબરીંગ સીસ્ટમ
હોરીઝોન્ટલ ડેટમ	: એવરેસ્ટ અથવા 5૭૬.૭.એસ. ૮૪
વર્ટિકલ ડેટમ	: મિન સી લેવલ
ટોપોગ્રાફી	: સર્વે ઓફ ઈન્ડીયામાં દર્શાવેલ ટોપોગ્રાફીને હાલના ઉપગ્રહ ચિત્ર/ હવામાન ચિત્રની મદદથી અપડેટ કરાશે.

૫. મોટી ભરતીસીમા અને નાની ભરતી સીમા કે જે બેઝ મેપ પર હશેને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા ઉપર ટ્રાન્સફર કરી દેવામાં આવશે. સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશનના અનુસંધાનમાં મોટી ભરતીની સીમા અને નાની ભરતીની સીમાને

કાંઠા વિસ્તાર ભૂમડલીય ફેરફારના ચિન્હોને ફિલ્ડ/ઉપગ્રહ/હવામાન ચિત્રોના મદદથી યોગ્ય રીતે એડજસ્ટ કરવામાં આવશે. સહર કામ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત એજેન્સી દ્વારા કરવામાં આવશે.

૧. નિચે પ્રમાણેના ભૂમડલીય ચિન્હોને મોટી ભરતી સીમા અને નાની ભરતી સીમા દોરતી વખતે ધ્યાને લેવામાં આવશે:

રેલીલા કિનારાના સંબંધમાં જમીનતરફી ટોચ

પથ્થરો, અગ્રભાગો, ભેખડ

સમુદ્રી કિવાલ/બંધપાળા/

૭. ૫૦૦ મી. અને ૨૦૦ મી. લિટિઓ મોટી ભરતીની સીમાના અનુસંધાનમાં દોરવામાં આવશે.

૮. મોટી ભરતી સીમા(સી.આર.એડ નોટિફિકેશનમાં દર્શાવ્યા મુજબ) અને નાની ભરતી સીમા પણ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા ઉપર ભરતી પ્રભાવિત જળ સ્ત્રોતોના કિનારાના સંલગ્ન ભૂમડલીય ચિન્હો/લક્ષણોની મદદથી દોરવામાં આવશે.

૯. સી.આર.એડ નોટિફિકેશનની મુજબ વિવિધ કાંઠા વિસ્તારોનું વર્ગીકરણ કરવામાં આવશે.

૧૦. સ્ટાન્ડર્ડ નેશનલ/ઇન્ટરનેશનલ કલર કોડનો ઉપયોગ સબ-કેટાને નોંધવા માટે કરવામાં આવશે.

સી. સ્થાનિક સ્તરીય કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા

સ્થાનિક સ્તરીય કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા સ્થાનિક કચેરીઓ અને બિજી એજેન્સીઓ માટે કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનાનું અમલીકરણ હેતુના વપરાશ માટે છે.

૧૧. કેડેસ્ટ્રલ(ગામડાના) નકશા ૧:૩૯૬૦ અથવા તેની શક્ય નજીક સ્કેલ દ્વારા ભેઝ પ્રેપ બનાવાશે.

૧૨. સહર નકશા મહેસુલી અધિકારીઓ પાસે હોય છે અને સ્ટાન્ડર્ડ નિયમોના આધિન બનાવવામાં આવે છે.

૧૩. મોટી ભરતી સીમા (સી.આર.એડમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે) અને નાની ભરતીની સીમાને ઉડાણપુર્વકના કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશાના આધારે ભૂમડલીય ચિન્હો/લક્ષણોની જાત તપાસ કરી દોરવામાં આવશે.

૧૪. ૫૦૦ મી. અને ૨૦૦ મી.ની રેખાઓ મોટી ભરતીની સીમાના અનુસંધાનમાં દોરવામાં આવશે.

૧૫. મોટી ભરતીની સીમાના (સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશનમા, ૧૯૯૧માં દર્શાવ્યા મુજબ) અને નાની ભરતીની સીમાને પણ ભરતી પ્રભાવિત જળ સ્ત્રોતોના કિનારાને સંલગ્ન ભૂમંડલીય ચીન્હો/લક્ષણોની મદદથી દોરવામાં આવશે.
૧૬. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશામાંથી વર્ગીકરણને સ્થાનિક નકશામાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે.
૧૭. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશામાંથી ચિન્હો લેવામાં આવશે.
૧૮. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશામાં અપાયેલ કલે કોડનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે.
૧૯. કેન્દ્ર સરકાર ધ્વારા નિર્ધારિત સ્થાનિક એજેન્સી ધ્વારા કેટેગ્રી નકશાની દોરવણી કરવામાં આવશે.

ડી. ભય અંકલન :-

II. સી.આર.ઝેડ વિસ્તારનુ વર્ગીકરણ

૧. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશનના પેરા ૫ ના અનુસંધાનમાં બનાવવામાં આવશે જેમા સી.આર.ઝેડ I, II, III, IV અને V દોરવામાં આવશે.
૨. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશામાં વિસ્તારનો જમીન ઉપયોગનો પ્લાન દોરેલ હોવો જોઈશે અને સી.આર.ઝેડ - I નો વિસ્તાર જુદો પાડવામાં આવશે. સી.આર.ઝેડ - I ના દરેક વિસ્તારને પેરા ૭(I) (એ) અને (બી)ની હેઠળના વિસ્તાર સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવશે અને કલર કોડ પણ આપવામાં આવશે જેથી સી.આર.ઝેડ-I ના દરેક વિસ્તારને સ્પષ્ટ રીતે ઓળખી શકાય.
૩. ૧૦,૦૦ ચો.મી. થી વધારેના ચેરીયા વિસ્તારને અને વધારાના વિસ્તારને બિજા ચેરીયા વિસ્તારથી અલગ દર્શાવવા અલગ કલરથી દોરવામાં આવશે. વધારા વિસ્તારને પણ સી.આર.ઝેડ-I વિસ્તાર ગણાશે.
૪. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન નકશા ઉપર, ૧:૨૫,૦૦૦ના સ્કેલ નકશા અને કેટેગ્રી મેપ ઉપર પણ જંગલ અને પર્યાવરણ મંત્રાલય દ્વારા ભયસીમાને સુપરઈમ્પોસ્ડ કરવામાં આવશે.
૫. સી.આર.ઝેડ-IIનો વિસ્તાર એ હશે જે અપુર્ણત: વિકસિત હોય અને બિલ્ડ-અપ પ્લોટનો રેશીયો કુલ પ્લોટના રેશીયો કરતા ૫૦% હોય, વધુમાં, સદર વિસ્તારો પેરા ૭(II)માં આવે છે.
૬. સી.આર.ઝેડ-IIIનો વિસ્તાર હશે, માછીમાર ગામડાઓ, માછીમાર સમાજની સંયુક્ત મિલ્કત, જેટી, માછલી સુકવવાના પ્લેટફોર્મ/ વિસ્તાર મત્સયનની સુવિધાવાળા માળખાઓ, અને સ્થાનિક લોકો માટે કિસ્પે-સરી, રસ્તાઓ, સકુલ વિગેરે, કેટેગ્રી નકશામાં દર્શાવવામાં આવશે.

૭. સી.આર.એસ- IV ના જળ વિસ્તારોને જે જળ સ્ત્રોત દરિયો, ખારા પાણીના સરોવર, બેકવોટર, ક્રિક, અખાત, દરિયાને મળતુ નદિનુ મુખ હોય તો સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવશે. આવા વર્ગીકરણમાટે નવલ હાઈડ્રોલિક ઓફિસના શબ્દ પ્રયોગો ઉપર આધાર રખાશે.
૮. માછલી પકડવાનાં વિસ્તાર અને માછલી ઉછેરના વિસ્તારોને સ્પષ્ટ રીતે દોરવામાં આવશે.
૯. સેન્ટ્રલ પોલ્યુશન બોર્ડ ધ્વારા પાણીની ગુણવત્તા માટે વપરાતા ધારા-ધોરણો મુજબ પાણીના પ્રદુષણ સ્તરોને દોરવામાં આવશે.
૧૦. સી.આર.એસ V ના વિસ્તારોના નકશામાં જમીનના ઉપયોગને કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના ઉપર સુરક્ષિત કરવામાં આવશે. અને સી.આર.એસ I, II, III, IV. ને સ્પષ્ટ રીતે દોરવામાં આવશે. હાલના મંજૂરી અપાયેલ દરિયા તરફના વિકાસ કાર્યોને સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવશે.
૧૧. તુફાનથી બચાવ માટેના આસરા, વરસાદથી બચાવ માટેના આસરા, હેલીપેડ, અને બિજા માળખાઓ કે જેમા રસ્તાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશામાં સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવે જેથી કરીને તુફાન, આંધિ, અને સુનામી વિગેરે પરિસ્થિતીઓમા બચાવ કાર્યમા મદદ મળી રહે.

III. કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશામા સુધારા:

૧. જ્યારે પણ કોઈ સંશય હોય સંબંધીત રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશની કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટી નેશનલ સેન્ટર ફોર સસ્ટેનેબલ કોસ્ટલ ઝોન ની મદદ લેશે જે કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશાને ઉપગ્રહ ચિત્રો અને જમીની હકિકતોને ધ્યાને લઈ સંશયનો સમાધાન કરશે. સૈધારેલ નકશો પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયને રીકોર્ડ માટે રજુ કરવામાં આવશે.
૨. કિનારાઓના સતત બદલાતા સ્વભાવને ધ્યાને રાખી કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશાને દર ૫ વર્ષે સૈધારવામાં આવશે.

IV કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશાના અનુસંધાનમાં લોકોનો અભિપ્રાય

- એ) તૈયાર કરેલ ડ્રાફ્ટ કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશાને બહોળુ પ્રચાર આપવામાં આવશે અને પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૬ના અનુસંધાનમાં સલાહ સૂચણો આવકારાશે.
- બી) કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશાના અનુસંધનમાં મેળવેલ સલાહ સૂચનો અનુસાર સુધારા કરી પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયને મંજૂરી માટે મોકલવામાં આવશે.

સી) મજૂર કરાયેલ ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના નકશા ને પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલયના, સંબંધીત રાજ્ય, કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો, ડાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના ઓથોરીટીની વેબસાઈટ ઉપર મુકાશે. અને હાર્ડ કોપીને પંચાયત, જિલ્લા કલેક્ટર વિગેરેની ઓફીસોમાં ઉપલબ્ધ કરાશે.

(પેરા ૩, સબ-પેરા ૩(૨) બી મુજબ)

પેટ્રોલીયમ અને રસાયણિક પદાર્થો જેમના સંગ્રહની એસ.પી.પી.એસ -I(1) સિવાય એસ.પી.એસમાં મંજૂરી અપાયેલ છે.

૧. કાચુ તેલ;
૨. લિક્વી ક્વાઈડ પેટ્રોલીયમ ગેસ;
૩. મોટર સ્પિરિટ,
૪. કેરોસીન;
૫. એવીએસન ક્યુલ;
૬. હાઈ સ્પિડ કિંગલ;
૭. લુબ્રીકેટીંગ ઓઈલ;
૮. બ્યુટેન;
૯. પ્રોપેન;
૧૦. કોમ્પ્રેસ્ડ નેચર ગેસ;
૧૧. નેફ્થા;
૧૨. ફરનેસ ઓઈલ;

૧૩. લો સલ્કર હેવી સ્ટોક;
૧૪. લિક્વી ફાઇડ નેચરલ ગેસ
૧૫. ફર્ટીલાઇઝર રો મર્ટિરીયલ.

અનેક્ષર-III

બીચ રિસોર્ટ/હોટલો યાત્રીઓને હંગામી ધોરણે રહેઠાણ માટેની સુવિધા નુ સી.આર.ઝેડ- II અને III માં બાંધવા માટે પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય હેઠળ પુર્વમંજૂરી માટેના માર્ગ દર્શન

I. બીચ રિસોર્ટ/હોટલો યાત્રીઓને હંગામી ધોરણે રહેઠાણ માટેની સુવિધા નુ સી.આર.ઝેડ- II અને III માં બાંધવા માટે પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય હેઠળ પુર્વમંજૂરી માટેના માર્ગ દર્શન :

એ) પ્રજેક્ટ હેઠળનુ કોઈ પણ બાંધકામ ભયસીમાથી દરિયા તરફે અને નાની ભરતીની સીમા અને મોટી ભરતીની સીમા વચ્ચે હાથ ધરાશે નહીં;

બી) કેન્દ્ર સરકાર ભૌગોલીક પરિસ્થિતી અને કાંઠાં વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજનાઓને ધ્યાને લઈ તે મુજબના કારણોની લેખિતમાં નોંધ કરી અમુક શરતો અને સૂચનાઓના આધીન કોઈ પણ બાંધકામને મંજૂરી આપી શકે છે.

સી) વ્યક્તિગત મિલ્કતના ફરતે ફેનસીંગ જેના ઉપર વેલાઓ ઉગ્યા હોય માટે મંજૂરી અપાશે સિવાય કે આવી ફેનસીંગનાં કારણે સામાન્ય પ્રજાને કિનારા સુધી પહોંચવામાં અડચણ રૂપ ન હોય.

ડી) રેતીના કુદરતી ધગલાઓને સમતલ નહીં કરાશે.

ઈ) રમત-ગમત માટે કોઈ પણ કાયમી માળખુ ઉભુ નહીં કરાશે સિવાય કે ગોલ પોસ્ટ, નેટ પોસ્ટ, અને લેમ્પ પોસ્ટ.

એફ) બેઝમેન્ટના બાંધકામની પરવાનગી અપાશે સિવાય કે તે માટે સ્ટેટ ગ્રાઉન્ડ વોટર ઓથોરીટી પાસે થી આવા બાંધકામથી જમીનના પાણીના પ્રવાહને કોઈ અસર થશે નહીં મુજબનો નો-ઓબ્જેક્શન સર્ટીફિકેટ રજુ કરાય.સ્ટેટ ગ્રાઉન્ડ વોટર ઓથોરીટી આવા સર્ટીફિકેટ આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર ધ્વારા અપાયેલ માર્ગદર્શનોને ધ્યાને લેશે.

જી) વિસાહ પ્રતિબંધિત વિસ્તાર માં કોઈ પણ વિકાસ કાર્યને પરવાનગી ન હોવા છતાં તેને ફ્લોર ઈન્ડેક્સની ગણતરી હેતુ ધ્યાને લેવાશે., પ્લોટનો ભાગ જે વિકાસ પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાં પડે છે એને પણ ધ્યાનમાં લેવાશે.

એચ) કુલ પ્લોટ સાઈઝ ૦.૪ હેક્ટરથી ઓછી નહીં હોવી જોઈશે. અને કુલ એરીયા પ્લોટ સાઈઝના ૩૩%થી વધુ ન હોવું જોઈશે. એટલે કે, ફ્લોર ઈન્ડેક્સ ૦.૩૩થી વધારે ન હોવો જોઈશે. ખુલ્લા વિસ્તારમા યોગ્ય છોડોનુ રોપણ હોવું જોઈશે.

આઈ) બાંધકામ આજુ બાજુના વિસ્તાર અને આર્કિટેકચરને મેળ ખાતું હોવું જોઈશે.

જે) બાંધકામની ઉંચાઈમાં- ઉંચી જગ્યા ૯ મી. થી વધુ નહીં અને બે માળથી વધુ ન હોવી જોઈશે.

કે) મોટી ભરતીની સીમાની અંદર જમીન નીચેના પાણીને ખેંચવામાં નહીં આવશે., ૨૦૦ મી. થી ૫૦૦ મી વિસ્તારમાં કેન્દ્ર/રાજ્ય ગ્રાઉનડ વોટર બોર્ડના નેજા હેઠળ જ ખેંચી શકાશે.

એલ) મોટી ભરતી વિસ્તારથી ૫૦૦ મી ની અંદર મકાનના પાયા નાખવા અને સિવમીંગ પુલ સિવાય બિજા કોઈ કાર્ય માટે રેતીનું ખોદાણ, લેવલીંગ વિગેરે માટે પરવાનગી અપાશે નહીં.

એમ) પ્રોજેક્ટ એરીયાથી થતા પ્રક્રિયા કરેલ પ્રવાહી, ઘટ્ટ કચરો, વાયુ પ્રદુષણ અને અવાજ પ્રદુશનને પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અધિનિયમ હેઠળના કેન્દ્ર/રાજ્ય પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ ધ્વારા નિર્દિષ્ટ માપદંડો મુજબના હોવા જોઈશે.

એન) પ્રવાહી અને ઘટ્ટ કચરાના નિકાલ માટે યોગ્ય સગવડ હોવી જોઈશે એ વાતનું પુરતું ધ્યાન રાખવામાં આવે કે કોઈ પણ પ્રક્રિયા રહિત પ્રવાહી અથવા ઘટ્ટ કચરો પાણી અથવા બીજા પર છોડવામાં ન આવે.

ઓ) જાહેર જનતાને કિનારા ઉપર જવા માટે બે રિસોર્ટ/હોટલો વચ્ચે ઓછામાં ઓછી ૨૦ મી. ની ખાલી જગ્યા રાખવાની રહેશે અને સદર ખાલી જગ્યા કોઈ પણ સંજોગોમાં ૫૦૦ મી થી ઓછી ન હોવી જોઈશે. અને,

પી) જે પ્રોજેક્ટ હેઠળ જંગલ વિસ્તારને બિન જંગલ હેતુથી વાપરવાની જરૂર હોય તો તે માટે ફોરેસ્ટ (આંરક્ષણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૦ હેઠળ મંજૂરી મેળવવી રહેશે. અન્ય જરૂરી કેન્દ્ર અને રાજ્યના કાયદાઓ હેઠળ પણ મંજૂરી લેવી પડશે.

ક્યુ) રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશા ટુરિઝમ વિભાગ પાસેથી મંજૂરી લેવી પડશે.

II. પર્યાવરણીય સંવેદનશીલ વિસ્તારો (જેવા કે મરાઈન પાર્ક, ચેરીયા, પ્રવાલ, માછલી ઉછેર વિસ્તાર, જંગલી જીવ જંતુઓના વસવાટનો વિસ્તાર કે જે કેન્દ્ર/રાજ્ય સરકારો ધ્વારા નિર્દિષ્ટ હોય) માં બીજા રિસોર્ટ/હોટલો માટે પરવાનગી નહીં અપાશે.

સી.આર.ઝેડ નોટિફિકેશન હેઠળ પ્રોજેક્ટ મંજૂરી માંગવા માટે ફોર્મ - I

બેઝીક માહિતી :

પ્રોજેક્ટનું નામ:

ધ્યાનમાં રાખેલ સાઈટ/સ્થળ વિકલ્પો:

પ્રોજેક્ટની સાઈઝ (એરીયા):

સી.આર.ઝેડ વર્ગીકરણ વિસ્તાર:

પ્રોજેક્ટનો અંદાજીત ખર્ચ:

સંપર્ક માટેની માહિતી :

(II) પ્રવૃત્તિ

૧. બાંધકામ, પ્રક્રિયા અને પ્રોજેક્ટ બંધ કરવાના પ્રોજેક્ટ સંબંધી પ્રવૃત્તિઓ કે જેના થી સ્થાનિક વિસ્તારમાં ફેરફાર આવશે (રૂપરેખા, જમીન ઉપયોગ, જળ સ્ત્રોતોમાં ફેરફાર વિગેરે)

અ. નં.	માહિતી/ કન્સ્ટ્રક્શન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજીત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યા શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૧.૧	કાર્યમી અથવા અસ્થાયી ધોરણે જમીન ઉપયોગમાં બદલાવ, જમીન વિસ્તાર અથવા રૂપરેખા અને જેમા જમીન ઉપયોગમાં સઘણના વધારો થઈ શકે પણ જણાવવું (લોકલ લેન્ડ યુઝ			

	પ્લાનના અનુસંધાનમાં)		
૧.૨	સી.આર.એડ વર્ગીકરણની માહિતી કાંઠા વિસ્તાર વ્યવસ્થાપન યોજના હેઠળ ?		
૧.૩	સી.આર.એડ -૧ માં આવે છે ?		
૧.૪	સી.આર.એડ. -૧ થી અંતર		
૧.૫	પર્યાવરણ અને જંગલ મંત્રાલય ધ્વારા ભયસીમાની અંદર આવેલ છે?		
૧.૬	શું વિસ્તાર તુફાન, સુનામી, મોજ, ધરતીકંપથી અસરગ્રસ્ત થવાની સંભાવના ધરાવે છે ?		
૧.૭	શું વિસ્તાર ખારા પાણીના ઘુસણની સંભાવણા ધરાવે છે?		
૧.૮	હાલના જમીન, છોડો અને બિલ્ડીંગને હટાવવામાં આવશે?		
૧.૯	જમીનના નવા ઉપયોગની રચના ?		
૧.૧૦	પુર્વ બાંધકામ પહેલાની તપાસ ઉદાહરણ, બોરીંગ માટે, માટીનું પરિક્ષણ ?/		
૧.૧૧	બાંધકામની પ્રવૃત્તિ?		
૧.૧૨	કિમોલીશન પ્રવૃત્તિ?		
૧.૧૩	અસ્થાઈ સાઈટનો બાંધકામ પ્રવૃત્તિ માટે અથવા મજદુરોના રહેઠાણ માટે?		
૧.૧૪	જમીનથી ઉચ્ચ બાંધકામ, માળખા અથવા સીધી લિટીના જમીની કાર્યો,		

	કાપવુ, ભરવુ, ઉત્ખનન ?		
૧.૧૫	અંડરગ્રાઉન્ડ વર્ક જેમા માઈનિંગ અને ટનલ બનાવવી?		
૧.૧૬	રીકલેમેશન વર્ક		
૧.૧૭	ડ્રેજિંગ/રીકલેમેશન/ લેન્ડ ફિલિંગ/ ડ્રેજ મટિરિયલનો નિકાલ ?		
૧.૧૮	ઓફ શોર સ્ટ્રક્ચર		
૧.૧૯	પ્રદક્શન અને ઉત્પાદન પ્રક્રિયા?		
૧.૨૦	ગુડ્ઝ અને મટિરિયલના સંગ્રહની વ્યવસ્થા?		
૧.૨૧	ઘટ્ટ કચરો અને પ્રવાહીના નિકાલની સુવિધા?		
૧.૨૨	લાંબા ગાળા માટેના મજદુરોની રહેઠાણની સગવડ?		
૧.૨૩	નવો રસ્તો, રેલ અથવા દરિયાઈ પરિવહનની પ્રવૃત્તિ દરમિયાન અવરજવર?		
૧.૨૪	નવા રસ્તા, રેલ, હોવી યા પાણીના પરિવહનનુ માળખુ જેમા નવા માર્ગો, સ્ટેશનો, પોર્ટ, એરપોર્ટ વિગેરે ?		
૧.૨૫	હાલના પરિવહન માર્ગમાં બદલાવ અથવા ને બંધ કરવું ?		
૧.૨૬	નવી અથવા ડાઈવર્ટેડ પરિવહન અથવા પાઈપ લાઈન ?		
૧.૨૭	ઈમ્પાઉડમેન્ટ, ડેમીંગ, કલ્વર્ટીંગ, સી-એલાઈનમેન્ટ, અથવા પાણીના		

	હાઈડ્રોલોજી માં બીજા કોઈ ફેરફાર?		
૧.૨૮	રિડ્રમ અથવા નહીં કોસિંગ		
૧.૨૯	જમીનની નીચેથી અથવા ઉપરથી પાણીનું ટ્રાન્સફર?		
૧.૩૦	પાણીના સ્ત્રોતોમાં, અથવા ગટરોની જમીનની સપાટીને ફેરફાર?		
૧.૩૧	લોકો અથવા માલનો બાંધકામ, પ્રક્રિયા અથવા બંદ કરવા અથવા ફરી શરૂ કરવા ટ્રાન્સપોર્ટ?		
૧.૩૨	લાંબા ગાળાનું કિસ્મેન્ટલિંગ અથવા બંદ કરવું અથવા ફરી શરૂ કરવું?		
૧.૩૩	બંધ કરતા સમયે કોઈ ચાલુ પ્રવૃત્તિ જે થી પર્યાવરણને નુકશાન થાય.		
૧.૩૪	વિસ્તારમાં લોકોનો અસ્થાય અથવા કાયમી ધોરણે વસવાટ?		
૧.૩૫	ઓલિયન સિપસીઝનું પરિચય ?		
૧.૩૬	સ્થાનિક સિપસીઝ અને જૈવિક વિવિધતા નું નુકશાન?		
૧.૩૭	બીજી કોઈ પ્રવૃત્તિ ?		

૨. પ્રજેક્ટને ચલાવવા અને બાંધકામમાં કુદરતી માધ્યમોનો ઉપયોગ (જેવા કે જમીન, પાણી, મટિરિયલ અથવા એનર્જી, ખાસ કરી ને એવા માધ્યમો કે જેમનો ફેરવિકાસ ન થઈ શકે અથવા જે ઓછી માત્રામાં ઉપલબ્ધ હોય):

અ. નં.	માહિતી/ કન્સ્ટ્રક્શન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યાં શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ
--------	-------------------------	----------	-------	--

			સાથે.
૨.૧	અવિકસિત અથવા ખેતીની જમીન		
૨.૨	પાણી (અંદાજીત માધ્યમ અને બીજા ઉપયોગ કરનાર) એકમ; કે.એલ.ડી		
૨.૩	ખનીજો (એમ.ટિ)		
૨.૪	બાંધકામનો માલ - પથ્થર, રેતી/માટી (અંદાજીત માધ્યમ - એમ.ટી.)		
૨.૫	જંગલ અને ટિંબર (માધ્યમ - એમ.ટિ.)		
૨.૬	ઇલેક્ટ્રીસીટી, અને ઇન્ધણ જેવી એનરજી એકમો; ઇન્ધણ (એમ.ટિ.) એનરજી (એમ. ડબ્લ્યુ)		
૨.૭	બીજા કોઈ કુદરતી માધ્યમો (યોગ્ય માંપદંડોનો ઉપયોગ કરવો)		

૩. માનવ સ્વાસ્થ્યને અથવા પર્યાવરણને નુકશાન થાય અથવા ભયની સંભાવના ઉભી થાય તેવા ઉપયોગ, સંગ્રહ, ટ્રાન્સપોર્ટ, હેન્ડલિંગ, અથવા ઉત્પાદન.

અ. નં.	માહિતી/ ચેકલિસ્ટ કન્ફરમેશન	હા/ના	અંદાજીત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યાં શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૩.૧	માનવ સ્વાસ્થ્યને અને પર્યાવરણ (પુષ્પો અને છોડોને અને પાણીના સ્ત્રોતોને) માટે ભયરૂપ		

	માલ, સામાનનો ઉપયોગ (એમ.એસ.આઈ. એચ.સીના નિયમો અનુસાર)		
૩.૨	માંદગીના ફેલાવમાં અથવા તેના કારણોમાં બદલાવ (ઉદાહરણ જીવજંતુ અથવા પાણી જન્ય રોગો)		
૩.૩	લોકોના સુખ સગવડને અસર (ઉદાહરણ રૂપે લોકોની જીવનશૈલીમાં બદલાવ)		
૩.૪	ભય ગ્રસ્ત લોકોના સમુહને સદર પ્રોજેક્ટથી અસર થઈ શકે છે ઉદાહરણ રૂપે હોસ્પિટલના દર્દીઓ, બાળકો, વૃદ્ધો વિગેરે.,		
૩.૫	બીજા કારણો		

૪. બાંધકામ અને કામ દોરાણ અથવા કામ બંધ કરવાના સંજોગોમાં ઘટ્ટ કચરાનો ઉત્પાદન (એમ.ટિ./મહિનો)

અ. નં.	માહિતી/ કન્ફરમેશન	એકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજીત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યા શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૪.૧	બગાડ, વધારાનો માલ, ખાણનો કચરો			
૪.૨	મુનિસીપલ કચરો (ઘરેલુ અને વ્યાપારિક કચરો)			
૪.૩	ભય જનક કચરો (			

	હેઝારડસ વેરટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ અનુસાર)		
૪.૪	બીજા ઔદ્યોગિક પ્રક્રિયામાંથી નિકળેલ કચરો		
૪.૫	વધરાનો ઉત્પાદન		
૪.૬	પ્રવાહી પ્રક્રિયામાંથી ગટર કે બીજા પ્રવાહીની ઉપજ		
૪.૭	બાંધકામ અથવા ડિમોલિશનનો કચરો		
૪.૮	ફાજલ મશિનરી અથવા યંત્રો		
૪.૯	દૂષિત માટી અથવા બીજો માલ.		
૪.૧૦	ખેતીનો બગાડ		
૪.૧૧	ઈબજા ઘટ્ટ કચરો		

૫. હવામાં કોઈ પણ જાતના જોખમી પ્રદૂષક અથવા જેહરીલા અથવા નુકશાનકારક તત્વોનું હવામાં નિકાલ(કિ.ગ્રા./કલાક)

અ. નં.	માહિતી/ ચેકલિસ્ટ કન્ફરમેશન	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યાં શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૫.૧	સ્થાવર અથવા જંગમ સ્ત્રોતોથી મેળવેલ ફોસીલ ફ્યુઅલ ના દહનથી થતું સગ્રાવ		
૫.૨	ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાંથી થતું સગ્રાવ		
૫.૩	માલની જળવણી જેમા સંગ્રહ અને ટ્રાન્સફરથી થતું સગ્રાવ		
૫.૪	પ્લાન્ટ અને યંત્રોના		

	બાંધકામથી થતુ સગ્રાવ		
પ.૫	બાંધકામના માલ, ગટર, અને કચરામાંથી આવતો રજકણ, દુર્ગંધ		
પ.૬	કચરાને નષ્ટ કરાતા સમયે થતુ સગ્રાવ		
પ.૭	ખુલ્લી હવામાં કચરાને બાળવાથી થતો સગ્રાવ		
પ.૮	અન્ય માધમોથી થતો સગ્રાવ		

૬. અવાજ અને ધુજારી ઉપજાવતી, અને પ્રકાશ અને ગર્મીનો સગ્રાવ

અ. નં.	માહિતી/ કન્કરમેશન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યા શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૬.૧	ચંત્રોના ઉદાહરણ એન્જીન,વેન્ટીલેશન પ્લાન્ટ, કશર	ચાલવાથી		
૬.૨	ઔદ્યોગિક અને અન્ય આવા પ્રકારના કાર્યોમાંથી			
૬.૩	બાંધકામ કિમોલિશન	અથવા		
૬.૪	ધમાકો અથવા થર્પીઓ કરવાથી			
૬.૫	બાંધકામ પ્રક્રિયાત્મક ટ્રાફિકથી	અથવા		
૬.૬	પ્રજ્વલિત્ત અથવા કુલિંગ સિસ્ટમમાંથી			
૬.૭	અન્ય કોઈ માધ્યમથી			

૭. જમીન પર, અથવા ગટરમાં, જમીન ઉપરના પાણી, જમીન નિચેના પાણીમાં, કિનારાનાં પાણી અથવા દરિયાનાં પાણીમાં પ્રદૂષક તત્ત્વોનું નિકાલ કરી જમીન અથવા પાણીને પ્રદૂષિત કરવાનો ભય હોય:

અ. નં.	માહિતી/ કન્કરમેશન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યા શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૭.૧	ભયજનક માલ સામાનના હેન્ડલિંગ, સંગ્રહ, ઉપયોગ અથવા ઉભરાવથી			
૭.૨	પાણી અથવા જમીનમાં ગટરના અથવા બીજા પ્રવાહીનો નિકાલ			
૭.૩	જમીન અથવા પાણીમાં હવામાં છોડાયેલ પ્રદૂષક તત્ત્વોનું જવા થવું			
૭.૪	અન્ય કોઈ માધ્યમથી			
૭.૫	સહર માધ્યમથી પાર્યાવરણમાં લાંબાગાળા સુધીની સ્ત્રાવથી કોઈ ખતરો છે?			

૮. બાંધકામ અથવા પ્રોજેક્ટના ચાલવાથી, માનવ સ્વાસ્થ્ય અથવા પાર્યાવરણને અસર કરતા અકસ્માતનો ભય

અ. નં.	માહિતી/ કન્કરમેશન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યા શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૮.૧	ભયજનક માલ-સમાનના હેન્ડલિંગ, સંગ્રહ, અને ઉપયોગથી થતા ધમાકા,			

	ઉભરાવવા, આગ વિગેરે		
L.2	અન્ય કોઈ માધ્યમથી		
L.3	શુ પ્રજેક્ટને પર્યાવરણને નુકશાન કરતા કુદરતી આફતોથી (જેવા કે, પુર,ભૂકંપ, ભૂસ્ખલન, વાદળ ફાટવું વિગેરે) અસર થવાની શક્યતા છે?		

૯. સ્થાનિક વિસ્તારમા હાલમા અથવા ભવિષ્યમાં કરવાની કોઈ પ્રવૃત્તિ સાથે પર્યાવરણને અસર અથવા સંભાવના થઈ શકે તેવા બીજા મુદ્દાઓ

અ. નં.	માહિતી/ કન્સરમેશન	ચેકલિસ્ટ	હા/ના	અંદાજિત વિગતો (સંખ્યા/ભાવ, જ્યાં શક્ય હોય) માહિતીના માધ્યમ સાથે.
૯.૧	વિકાસના માટે સહયોગને વેગ આપવું. પ્રજેક્ટ ધ્વારા વેગ અપાયેલ વિકાસ,અને સુવિધાઓ કે જે પર્યાવરણ ઉપર અસર કરી શકે છે.: ઉદાહરણ માળખાગત સુવિધાઓ (રસ્તાઓ, પાવર પુરવઠો,વેસ્ટ પ્રોડક્ટ ટ્રિટમેન્ટ) માટે સહયોગ હાઉસિંગ ડેવલપમેન્ટ ઉત્પાદન આધારિત ઉદ્યોગો સપ્લાઈ ઈન્ડસ્ટ્રી અન્ય			

૯.૨	સાઈટનો પુનઃ ઉપયોગ, જેથી પર્યાવરણ ને અસર થઈ શકે		
૯.૩	ભવિષ્યના વિકાસ માટે ઉદ્દાહરણરૂપ થવું		
૯.૪	ભિન્ન હાલમાં ચાલુ કે ભવિષ્યના પ્રજેક્ટો ની આસ-પાસ હોવાથી સાથે મળી એકત્રિત અસર થવી		

III. પર્યાવરણીય સંવેદનશીલતા

અનુ. નં.	વિસ્તારો	નામ/ઓળખ	હવાઈ દુરી (૧૫ કિ. ની અંદર) પ્રસ્તાવિત પ્રોજેક્ટ વિસ્તારની હદ
૧	આંતરરાષ્ટ્રીય સંધિઓ, રાષ્ટ્રીય અથવા સ્થાનિક કાયદાઓ હેઠળ તેના ભૂમંડળ, જમીની રૂપરેખા, સાસ્કૃતિક અથવા અન્ય સંબંધિત રીતે સંરક્ષિત વિસ્તાર		
૨	જૈવિક ક્રિયાઓના કારણે મહત્વના વિસ્તાર- જેવા કે દલદલ, પાણી પ્રવાહો અથવા અન્ય પાણીના સ્ત્રોત, કાંઠા વિસ્તાર, પર્વતો, જંગલો		
૩	સંરક્ષિત, મહત્વ, અને સંવેદનશીલ પુષ્પો અને છોડોના ઉદેર, નેસ્ટીંગ, આરામ, ચારાને શોધવા, વિન્ટરીંગ,		

	માઈગ્રેશન માટે વિસ્તારનો ઉપયોગ		
૪	જમીની અંદરના, કિનારાનાં, દરિયાઈ અથવા જમીન નીચેના પાણી		
૫	રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સીમાઓ		
૬	જાહેર જનતા ધ્વારા મનોરંજન અને અન્ય ટુરિઝમ, જાત્રા માટે વપરાતા માર્ગો અને સગવડોનો વિસ્તાર		
૭	કિફેન્સ ઇન્સ્ટોલેશન		
૮	ગીચ વસ્તીવાળો અથવા સુપર-બિલ્ડઅપ વિસ્તાર		
૯	માનવ નિર્મિત સંવેદનશીલ જમીની વિસ્તાર (હોસ્પિટલ, સ્કૂલ, પ્રાર્થના સ્થળ, જાહેર સગવડો)		
૧૦	વિસ્તારો જ્યાં ઉચ્ચ ગુંણવત્તાવાળા અલ્પ પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ સાધન સમ્પત્તિ(જમીની નિચેના પાણી સ્ત્રોત, જમીની ઉપરના સ્ત્રોત, હોરેસ્ટરી, ખેતી, મત્સ્યન, ટુરિઝમ, ખનીજ)		
૧૧	વિસ્તારો કે પહેલાથીજ પ્રદૂષણ અથવા પર્યાવરણીય નુકશાનનો ભોગ થઈ ચુકેલ છે.(જ્યાં કાયદાકીયમાં નિર્ધારિત ધારા-ધોરણોનું ઉલ્લંઘન કરાય રહેલ છે.		
૧૨	વિસ્તાર કે જે કુદરતી		

<p>આફતોથી ઘેરાયેલ છે જેનાથી પ્રોજેક્ટ, પર્યાવરણને ભયજનક થઈ શકે છે.(જેવા કે, ભૂકંપ, ભૂસ્ખલન, ઘોવાણ, વિલોપ, પૂર, અથવા વિપરીત પરિસ્થિતીનાં કુદરતી સંજોગોને આધીન હોય)</p>		
--	--	--